വാരാദ്യ മാധ്യമം

കേരളത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ തകർക്കുന്നതും മരുഭൂമിവത്കരിക്കുന്നതുമായ അക്കേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റസ് പോലുള്ള മരങ്ങൾ നടുന്നതിനെതിരായ സമരവഴിയിലാണ് പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ തെക്കേയറ്റത്തുള്ള ഒരുകൂട്ടം ഗ്രാമങ്ങൾ. മണ്ണിനും മനുഷ്യനും വേണ്ടിയുള്ള അവരുടെ പോരാട്ടത്തിന്റെ ഗാഥയാണിത്...

സമരങ്ങൾ

നജിം കൊച്ചുകലുങ്ക്

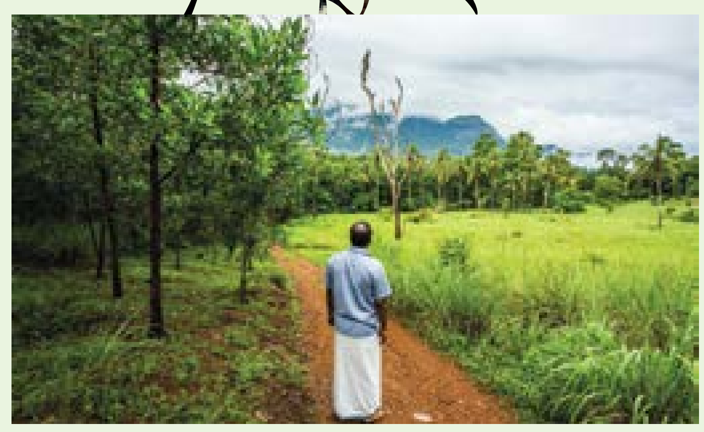

അഗസ്ത്യമല ജൈവമേഖലയിലെ മാഞ്ചിയം തോട്ടം ചിത്രം: സാലി പാലോട്

സഹ്യന്റെ താഴ്‌വര ഒരു പ്രക്ഷോഭത്തിന്റെ ചൂടിലാണ്. ഭൂമിയുടെ ചോരയൂറ്റുന്ന വൈദേശിക സസ്യവർഗങ്ങൾക്കെതിരെ ഗ്രാമങ്ങൾ കൊളുത്തിയ സമരജ്വാല കത്തിപ്പടരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ തകർക്കുന്നതും മരുഭൂമിവത്കരിക്കുന്നതുമായ അക്കേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റസ്, ഗ്രാൻഡിസ് പോലുള്ള മരങ്ങൾക്കെതിരായ പ്രക്ഷോഭം പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ തെക്കേയറ്റത്തുള്ള നാലു പഞ്ചായത്തുകളിലാണ്.

ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമായ ജൂൺ അഞ്ചിന് നാലു ദിവസം മുമ്പ് പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതത്തോട് ചേർന്ന വനംവകുപ്പിന്റെ പ്ലാന്റേഷനിൽ അക്കേഷ്യ തൈകൾ നടാനെത്തിയ തൊഴിലാളികളെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങൾ തുരത്തിയോടിച്ചു. അക്കേഷ്യ വെട്ടിയൊഴിഞ്ഞ അവിടെ വീണ്ടും തൈവെക്കാനുള്ള നീക്കത്തെ തടയുകയായിരുന്നു അവർ. വനംവകുപ്പിന് അടിയറവ് പറയേണ്ടിവന്നു. മന്ത്രി കെ. രാജുതന്നെ ഇടപെട്ട് തൈനടീൽ പരിപാടി ഉപേക്ഷിച്ചു. അതിന് മൂന്നു മാസം മുമ്പ്, അതായത് വേനൽക്കാലാരംഭത്തിൽ മേഖലയിലെ നാലു പഞ്ചായത്തുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ആരംഭിച്ചതാണ് ആ വലിയ ജനകീയ പ്രക്ഷോഭം. പാലോട് കേന്ദ്രമാക്കി അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ കൺസർവേഷൻ ഫോറം (പാലോട് ജനകീയ കൂട്ടായ്മ) എന്ന സംഘടന രൂപവത്കരിച്ചുകൊണ്ടാണ് പെരിങ്ങമ്മല, വിതുര, നന്ദിയോട്, പാങ്ങോട് എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിലെ ജനങ്ങൾ കേരളീയ പ്രകൃതിക്ക് വിരുദ്ധമായ പൾപ്പ് വുഡ് പ്ലാന്റേഷനുകൾക്കെതിരെ സമര രംഗത്തിറങ്ങിയത്.

അഗസ്ത്യമല ജൈവ മണ്ഡലം

ലോകത്തിലെ അതീവ ജൈവവൈവിധ്യ മണ്ഡലങ്ങളിൽ (Hot spots) ഒന്നായ, ഇന്ത്യയുടെ അമൂല്യ ജൈവസമ്പത്തായ പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഗമാണ് അഗസ്ത്യമല ജൈവ മേഖല (Agasthyamala Biosphere Reserve). കേരളത്തിന്റെ ജലസമ്പത്തിനെ സംരക്ഷിച്ചുനിർത്തുന്നതിൽ ഈ മേഖലകളുടെ പങ്ക് നിസ്തുലമാണ്.

സൂക്ഷ്മ ജീവികളും സസ്യലതാദികളുമടക്കം അപൂർവയിനങ്ങളുൾപ്പെടെ ആയിരക്കണക്കിന് ജൈവവർഗങ്ങളുടെ കലവറയാണ് പശ്ചിമഘട്ടം. അതീവ ജൈവവൈവിധ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ (Hot spots) ലോകത്ത് മൊത്തം 34 ആണ്. അവയിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്നവ (Hottest of hot spot) പത്തെണ്ണവും. അതിൽ രണ്ടെണ്ണമാണ് ഇന്ത്യയിൽ. പശ്ചിമഘട്ടവും (Western Ghats) പൂർവ ഹിമാലയൻ പ്രദേശവും. പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽതന്നെ ഏറ്റവും ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പുഷ്ടി കേരളത്തിന്റെ അതിരുകൾക്കുള്ളിലാണ്. അതായത്, തെക്കൻ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ (Southern Western Ghats). ആയിരക്കണക്കിന് ജീവിവർഗങ്ങളും സസ്യയിനങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്. ഇനിയും കണ്ടെത്താത്ത എത്രയോ ജീവി സസ്യ വർഗങ്ങൾ! സസ്യങ്ങളിൽ ഇതുവരെ കണ്ടെത്തിയത് വെറും 17,000 സപുഷ്പികൾ മാത്രം. കണ്ടെത്താതെ കിടക്കുന്നത് ഒട്ടനവധി!

ഇതിന്റെയെല്ലാം കലവറയായ അഗസ്ത്യമല ജൈവ മണ്ഡലം 3500 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ ചുറ്റളവിൽ കേരളത്തിലും തമിഴ്നാട്ടിലുമായി പരന്നുകിടക്കുന്നു. പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ കോന്നി മുതൽ കൊല്ലം, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലകളും തമിഴ്നാട്ടിലെ തിരുനെൽവേലി, കന്യാകുമാരി ജില്ലകളുടെ ചില ഭാഗങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് ഈ മേഖല. ഇതിൽ 'ഹോട്ടസ്റ്റ് ഓഫ് ഹോട്ട് സ്പോട്ട്' എന്ന വിശേഷണത്തിന് അർഹതയുള്ള തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലാണ് അക്കേഷ്യ, മാഞ്ചിയം വിരുദ്ധ സമരം കൊടുമ്പിരികൊണ്ട നാലു പഞ്ചായത്തുകളും. ഈ 3500 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിന്റെ 20 ശതമാനത്തിലധികം വരും അക്കേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റസ് തോട്ടങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി.

സമരത്തിന്റെ തുടക്കം

രൂക്ഷമായ കുടിവെള്ള പ്രശ്നമാണ് സാധാരണക്കാരായ ആളുകളെ സമരമുഖത്തെത്തിച്ചത്. ഒരിക്കലും വറ്റില്ലെന്ന് കരുതിയ ജലസ്രോതസ്സുകൾ ഒന്നൊന്നായി വറ്റിവരളുന്ന വേനലുകൾ കടന്നുപോയതോടെ അപകടം ശരിക്കും തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

പ്രകൃതിക്കിണങ്ങാത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ ദുഃസ്ഥിതിക്ക് കാരണമെന്ന് അവർ മനസ്സിലാക്കി. അതോടെ പ്രദേശവാസികളെ ബോധവത്കരിക്കൽ പ്രകൃതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തകർക്ക് എളുപ്പമായി. ഇത്തരം തോട്ടങ്ങൾമൂലം വരൾച്ച ഉണ്ടാകുന്നത് എങ്ങനെയെന്നും പാരിസ്ഥിതിക നാശം എന്താണെന്നും പ്രദേശവാസികളെ ബോധവത്കരിക്കാൻ കുടുംബശ്രീ യോഗങ്ങൾ വരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി. അത് പ്രദേശത്തെ കുടുംബങ്ങളിലൊക്കെ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തി. അതോടെ ജനങ്ങളുടെ രോഷം ആളിക്കത്തി. പാകമെത്തി വെട്ടിയൊഴിഞ്ഞ തോട്ടങ്ങളിൽ ഇനി ഒരു തൈ പോലും നടാൻ അനുവദിക്കില്ലെന്ന നിലപാടിലായി അവർ.

റീപ്ലാന്റേഷനുവേണ്ടിയുള്ള കുഴിയെടുക്കലിന് വനം വകുപ്പിന്റെയും കോർപറേഷന്റെയും കരാറുകാർ ('കൺവീനർ' എന്നൊരു നോമിനിയുടെ മറവിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർതന്നെയാണ് ജോലികൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നതും അതിന്റെ ലാഭം പറ്റുന്നതും) എത്താൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ജനങ്ങൾ തടഞ്ഞു. ഇക്കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി അവസാനം നന്ദിയോട് പഞ്ചായത്തിലെ മൈലമൂട് പാണ്ഡ്യൻ പാറയിൽ വനംവകുപ്പിന്റെ വെട്ടിയൊഴിഞ്ഞ അക്കേഷ്യ തോട്ടത്തിൽ പുതിയ തൈ നടാൻ കുഴിയെടുക്കാനെത്തിയപ്പോൾ അതിനെതിരെ മനുഷ്യച്ചങ്ങല തീർത്തുകൊണ്ടായിരുന്നു പ്രക്ഷോഭത്തിന്റെ തുടക്കം.

പാലോട് കുശവൂർ ജങ്ഷനിൽ സ്ഥിരം സമരപ്പന്തൽ കെട്ടി പ്രക്ഷോഭം തുടർന്നു. വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ ആളുകൾ സമരപ്പന്തലിൽ ഒത്തുകൂടി. തിരുവനന്തപുരം ജില്ല പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് വി.കെ. മധു രക്ഷാധികാരിയും ഷിറാസ് ഖാൻ പ്രസിഡന്റും പി.എസ്. പ്രമോദ് സെക്രട്ടറിയുമായ ഫോറത്തിൽ മുഴുവൻ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളുടെയും സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെയും പ്രതിനിധികൾ പങ്കാളികളായി. ഫോറത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സമരത്തോടൊപ്പം കൂടുതൽ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ബോധവത്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി പെരിങ്ങമ്മല പഞ്ചായത്ത് ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി അംഗങ്ങളായ കേരള യൂനിവേഴ്സിറ്റി ബോട്ടണി ഡിപ്പാർട്മെന്റിലെ റീഡർ ഡോ. ഖമറുദ്ദീൻ, നാചർ ഫോട്ടോഗ്രാഫർ സാലി പാലോട് എന്നിവരെ പോലുള്ള നിരവധി പ്രകൃതിസ്നേഹികൾ മുന്നിട്ടിറങ്ങി.

പ്രമേയവുമായി പഞ്ചായത്തുകൾ

പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതികളും പിന്തുണയുമായി രംഗത്തുവന്നതോടെ പ്രക്ഷോഭത്തിന് ഗൗരവം വർധിച്ചു. തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ കൃഷി ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കില്ലെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ച് പെരിങ്ങമ്മല, വിതുര, നന്ദിയോട്, പാങ്ങോട് പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റികൾ ഏകകണ്ഠമായി പ്രമേയങ്ങൾ പാസാക്കി. കേരളത്തിൽ സമ്പൂർണ നിരോധനം ആവശ്യപ്പെട്ട് കൺസർവേഷൻ ഫോറം ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണലിനെ സമീപിക്കാനൊരുങ്ങുന്നത് ഈ പ്രമേയങ്ങളുടെ കൂടി ബലത്തിലാണ്. പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമപ്രകാരം പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അതത് പഞ്ചായത്തുകൾക്കുള്ള അവകാശവും 2006ലെ വനാവകാശ നിയമപ്രകാരം വനസംരക്ഷണ കാര്യത്തിൽ ഗ്രാമസഭകൾക്കുള്ള അധികാരവുമടക്കം ലഭ്യമായ ഭരണഘടനാപരവും നിയമപരവുമായ എല്ലാ മാർഗങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുമെന്ന് ഡോ. ഖമറുദ്ദീൻ പറയുന്നു.

പാലോട് ജനകീയ കൂട്ടായ്മ (അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ കൺസർവേഷൻ ഫോറം) സംഘടിപ്പിച്ച സമരം

ഫലം കാണുന്ന പ്രക്ഷോഭം

ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനത്തിൽ ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഒരു കോടി വൃക്ഷത്തൈകൾ നടുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കാൻ മേയ് മാസം മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ചേർന്ന ഉന്നതതല യോഗം അക്കേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റസ്, ഗ്രാൻഡിസ് തൈകൾ ഇനി മുതൽ നടേണ്ടതില്ലെന്നും ഉള്ള മരങ്ങൾ വെട്ടിമാറ്റണമെന്നും തീരുമാനിച്ചു. പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണ പരിപാടിയിൽ വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി കെ. രാജു അത് പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. പകരം ഫലവൃക്ഷങ്ങളും ഔഷധ സസ്യങ്ങളും മാത്രമേ ഇനി നടാൻ അനുവദിക്കൂ എന്ന് മുഖ്യമന്ത്രിയും പറഞ്ഞു.

പൾപ്പിനാവശ്യമായ മരങ്ങൾ നൽകാമെന്ന് ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ന്യൂസ്പ്രിന്റ് ലിമിറ്റഡുമായി സർക്കാർ 1974ൽ ഉണ്ടാക്കിയ 99 വർഷത്തെ കരാറാണ് വ്യവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൾപ്പ് മരകളുടെ പ്ലാന്റേഷൻ പരിപാടിയിലേക്ക് വനംവകുപ്പിന്റെയും വികസന കോർപറേഷന്റെയും ശ്രദ്ധ തിരിക്കുന്നത്. സംരക്ഷിത വനമേഖലകളിൽ വൈദേശിക മരവർഗങ്ങളുടെ തോട്ടങ്ങൾ നിറയാൻ പിന്നീട് അമാന്തമുണ്ടായില്ല. 1980ലാണ് സാമൂഹിക വനവത്കരണത്തിനുള്ള സസ്യവർഗങ്ങളിൽ അക്കേഷ്യയും കടന്നുകൂടിയത്. അത് പിന്നീട് ഈ സ്കീമിലെ മുഖ്യ സസ്യയിനമായി മാറി.

സർക്കാർ വേണ്ടെന്നു വെച്ചിട്ടും വനംവകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അക്കേഷ്യയെ കൈയൊഴിയാൻ വിമ്മിട്ടമുണ്ടാകുന്നത് അതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന 'കിമ്പള'ത്തിന്റെ 'നൂറുമേനി' വിളവ് കാരണമാണ്. താഴെ തട്ടിലെ ജീവനക്കാർക്ക് വരെ വിഹിതമെത്തുന്ന കോടികൾ മറിയുന്ന അഴിമതിയുടെ നല്ല വളക്കൂറുള്ള 'കാർഷിക പദ്ധതി'യാണത്. പുതിയ തീരുമാനത്തെ അട്ടിമറിക്കാനാണ് പേപ്പാറക്ക് പിന്നാലെ ജൂൺ 10ന് പാലോട് വന മേഖലയിലും അക്കേഷ്യ നടാൻ നടത്തിയ ശ്രമം. പ്രക്ഷോഭകർ അതെല്ലാം പിഴുതെറിഞ്ഞു. തൊഴിലാളികളെ തുരത്തിയോടിച്ചു. തൈ നടരുതെന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് മന്ത്രി കർശന ശാസന നൽകി. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലക്ക് പുറത്ത് മറ്റു വനമേഖലകളിൽ ശ്രമങ്ങൾ തുടരുന്നുണ്ട്.

പരിസ്ഥിതി നാശം

വെള്ളം അമിതമായ തോതിൽ വലിച്ചെടുക്കുന്നു, മറ്റു സസ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് വലിച്ചെടുക്കുന്ന തോതിലെ കുറവ് അന്തരീക്ഷോഷ്മാവ് കൂട്ടുന്നു, ജൈവവൈവിധ്യ പ്രകൃതിയെ തകർക്കുന്നു തുടങ്ങിയവയാണ് അക്കേഷ്യയും യൂക്കാലിപ്റ്റസും പോലുള്ള ഏകവിള തോട്ടങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന ആക്ഷേപം. ആസ്ട്രേലിയയിൽനിന്നെത്തിയ അക്കേഷ്യയും ഗ്രാൻഡിസുമെല്ലാം കേരളത്തിന്റെ തനത് പ്രകൃതിക്ക് കടകവിരുദ്ധമാണ്.

അക്കേഷ്യയുടെ വംശാവലിയിലുള്ളതാണ് മാഞ്ചിയവും. രണ്ടിനം അക്കേഷ്യയാണ് കേരളത്തിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നത്. അക്കേഷ്യ ഓറിക്കുലിഫോർമിസും (Acacia auriculiformis) അക്കേഷ്യ മാഞ്ചിയവും (Acacia mangium). രണ്ടിന്റേയും സ്വഭാവം ഒന്നാണ്. കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് തീർത്തും വിരുദ്ധം. പ്രകാശസംശ്ലേഷണത്തിന് ഇവക്ക് വൻതോതിൽ ജലം ആവശ്യമാണ്. പ്രതിദിനം 30 ലിറ്റർ എന്ന നിലയിലാണ് അക്കേഷ്യയും യൂക്കാലിപ്റ്റസും വെള്ളം വലിച്ചെടുക്കുന്നത്. അക്കേഷ്യ നടത്തുന്ന മറ്റൊരു ക്രൂരപ്രവൃത്തി പ്രകൃതിയുടെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ തകർക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഈ തോട്ടങ്ങളിൽ ഇടതിങ്ങിയ അടിക്കാട് ഉണ്ടാവാറില്ല. മരങ്ങളുടെ ചുവട്ടിലാകട്ടെ മറ്റു സസ്യങ്ങളൊന്നും കാര്യമായി വളരുകയുമില്ല. വടിച്ചെടുത്ത പോലെ മണ്ണ് മാത്രം തെളിഞ്ഞുകാണും. വിദേശ മരങ്ങളുടെ അധിനിവേശത്തിനു ശേഷം കേരളത്തിലെ അന്തരീക്ഷ താപനം കൂടുകയാണ് ചെയ്തത്. 1980ൽ സാമൂഹിക വനവത്കരണ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി അക്കേഷ്യ കേരളത്തിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളം നട്ടുപിടിപ്പിക്കാൻ വനംവകുപ്പിലെ സസ്യശാസ്ത്രജ്ഞർ അനുകൂല റിപ്പോർട്ടെഴുതുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷോഷ്മാവ് വേനൽക്കാലത്ത് പരമാവധി 20 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസിനും 35 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസിനും ഇടയിലായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഇന്ന് 42ഉം അതിന് മുകളിലും ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസായി ഉയർന്നിരിക്കുകയാണ്. അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ അളവിനെ കൂട്ടുന്ന ഇത്തരം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ആധിക്യംതന്നെയാണ് കാരണം.

മറുവാദങ്ങളുമുണ്ട്

പറങ്കിമാവ് പോലുള്ള ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ അക്കേഷ്യയെക്കാൾ ജലനഷ്ടം വരുത്തുന്നു എന്ന് വാദിക്കുന്നവർ സസ്യശാസ്ത്രജ്ഞരിൽതന്നെയുണ്ട്. അക്കേഷ്യ പ്രതിദിനം 30 ലിറ്ററെങ്കിൽ പറങ്കിമാവ് 35 ലിറ്റർ വെള്ളം വലിച്ചെടുക്കുന്നു എന്നതാണ് അവരുടെ വാദം. എന്നാൽ, ഇതിനെ ഖണ്ഡിക്കൽ എളുപ്പമാണ്.

ശിഖരങ്ങളായി വളർന്ന് പടരുന്ന സസ്യമായതിനാൽ ഒരു പറങ്കിമാവ് നിൽക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ചുറ്റളവ് 50 മീറ്ററെങ്കിലുമുണ്ടാകും. ഈ 50 മീറ്റർ ചുറ്റളവിനുള്ളിൽ പത്തിൽ കുറയാത്ത അക്കേഷ്യയോ മാഞ്ചിയമോ യൂക്കാലിപ്റ്റസോ മരങ്ങൾ നിൽക്കും. അപ്പോൾ ഒരു പറങ്കിമാവിന് പകരം 10 അക്കേഷ്യയാകുമ്പോൾ ജലനഷ്ടം 300 ലിറ്ററായി ഉയരുന്നു. ഈ യാഥാർഥ്യം മറച്ചുവെച്ചാണ് ചിലർ ഭൂമിയുടെ ചോരയൂറ്റുന്ന അധിനിവേശ സസ്യവർഗങ്ങൾക്ക് (Invasive alien species) വേണ്ടി വാദിക്കുന്നതെന്ന് ഡോ. ഖമറുദ്ദീൻ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

പ്രാദേശികതലത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് പ്ലാന്റേഷൻ പരിപാടികളെന്നാണ് മറ്റൊരു വാദം. കുഴിയെടുക്കൽ, തൈ നടൽ, പരിപാലനം, ഫയർലൈൻ തെളിക്കൽ, മരം വെട്ട്, ലോഡിങ് തുടങ്ങിയ ജോലികൾ തദ്ദേശീയർക്ക് ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് തടയാനേ ഈ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നയം കൊണ്ട് കഴിയൂ എന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു.

ഈറ്റയും മുളയും

ഈറ്റയും മുളയും നട്ടാലും കടലാസുണ്ടാക്കാനുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുവായി. അക്കേഷ്യയെക്കാൾ വേഗത്തിൽ പാകമാകുമെന്നതിനാൽ വാണിജ്യപരമായും തൊഴിൽപരമായും കൂടുതൽ ലാഭകരമാണ് ഈ കൃഷി. പ്രകൃതിക്കുള്ള നേട്ടം അതിലും വലുതാണ്. വെള്ളം കൂടുതൽ വലിച്ചെടുക്കില്ലെന്ന് മാത്രമല്ല മഴമൂലം ലഭിക്കുന്ന ഈർപ്പനിലയെ സംരക്ഷിച്ചുനിർത്തി ഭൂമിയിലെ ജലത്തിന്റെ അളവിനെ കൂട്ടും. കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് കൂടുതൽ വലിച്ചെടുക്കുകയും ഓക്സിജൻ കൂടുതലായി പുറത്തുവിടുകയും ചെയ്ത് അന്തരീക്ഷോഷ്മാവ് കുറക്കും.

പ്രദേശവാസികളുടെ തൊഴിൽ നഷ്ടമെന്ന പരാതി ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യാം. ഫലവൃക്ഷങ്ങളും ഔഷധസസ്യങ്ങളുമായാലും ലാഭത്തിന് കുറവൊന്നുമുണ്ടാവില്ല. തൊഴിൽ നഷ്ടവുമുണ്ടാവില്ല. വ്യവസായവും പ്രകൃതി സംരക്ഷണവും ഒരുപോലെ നടക്കും. പ്രകൃതിയുടെ ജൈവവൈവിധ്യം സമ്പന്നമായിത്തന്നെ നിലനിൽക്കും.

എന്തായാലും പ്രകൃതിയുടെ നിലനിൽപിന്, കുടിനീർ സംരക്ഷണത്തിന് ഇത്തരം വിദേശ മരങ്ങൾ നമ്മുടെ വനങ്ങളിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുപോയേ തീരൂ. ●

പാളംതെറ്റാത്ത ഓർമകൾ 02
എൻജിൻ ഡ്രൈവറായും അസിസ്റ്റൻറ് ലോകോ ഫയർമാനായും 41 വർഷം റെയിൽവേയിൽ ജോലിചെയ്ത ബാബുവേട്ടന്റെ ഓർമകൾ

ഒരു വെയിലു കണ്ടാൽ അതുമതി 04
കുന്നും മലകളുമില്ലാത്ത പരന്നുകിടക്കുന്ന പച്ചപ്പുൽ പാടങ്ങളും വെള്ളക്കെട്ടുകളുമാണ് ഒറ്റവാക്കിൽ ഹോളണ്ട്

ഓർമ

എൻജിൻ ഡ്രൈവറായും അസിസ്റ്റൻറ് ലോകോ ഫയർമാനായും 41 വർഷം റെയിൽവേയിൽ ജോലിചെയ്തു ബാബുവേട്ടൻ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൂടെ ജോലിക്ക് പ്രവേശിച്ചവരിൽ രണ്ടുപേർ മാത്രമാണ് ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളത്

പാളംതെറ്റാത്ത ഓർമകൾ

വിക്ടർ നാപള്ളി എന്ന ബാബുവേട്ടൻ

വി. സുധീർ

ഓർമകൾക്ക് ഉപമകൾ പലതാണ്. തീവണ്ടിപ്പാളംപോലെ നീണ്ടുകിടക്കുന്നതുമാണത്. നാലു പതിറ്റാണ്ടോളം ഇന്ത്യൻ റെയിൽവേയിൽ ജോലിനോക്കി വിരമിച്ച 91കാരൻ വിക്ടർ നാപള്ളി തൻെറ തീവണ്ടിജീവിതത്തിലേക്ക് തിരിഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ ആ സ്മരണകൾക്ക് ആവിയെൻജിൻെറ ഇരമ്പലാണ്. കറുത്തിരുണ്ട കൽക്കരിപ്പുകയുടെ മണം മാറാത്ത തീവണ്ടിയാപ്പീസുകളും എൻജിൻമുറിയും ആ ഓർമയിലുണ്ട്.

ആവിയെൻജിനുകളിൽ കൽക്കരി കത്തിക്കുന്ന ഫയർമാനായിട്ടായിരുന്നു വിക്ടർ നാപള്ളി എന്ന ബാബുവേട്ടൻെറ തീവണ്ടി ജീവിതം തുടങ്ങുന്നത്. പത്താം ക്ലാസ് പരീക്ഷ കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിലൊന്നിൽ 'ഹിന്ദു' പത്രത്തിലെ പരസ്യം കണ്ട് റെയിൽവേയിൽ ജോലിക്ക് അപേക്ഷിച്ചതു മുതൽ എല്ലാം കൃത്യമായി ഓർമയിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ട് ആ വയോധികൻ ഇന്നും. ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും ആംഗ്ലോ-ഇന്ത്യൻസിനും മുൻഗണന നൽകിയ ആ പത്രപരസ്യത്തിൽ ബ്രാഹ്മണർ അപേക്ഷിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. കഠിനമായ ശാരീരികാധ്വാനം ആവശ്യമായ ഫയർമാൻ തസ്തികയിലേക്ക് അപേക്ഷിക്കാൻ മാംസാഹാരം കഴിക്കുന്നതും യോഗ്യതയാണെന്നത് വിചിത്രമായി തോന്നും ഇന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ. എൻജിൻ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ആവി ഉൽപാദിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ വലിയ കൽക്കരിക്കട്ടകൾ ഹാമറുപയോഗിച്ച് അടിച്ചുപൊടിച്ച് കത്തിക്കണം. പ്രത്യേക ഷവ്വൽ ഉപയോഗിച്ച് കൽക്കരി കോരിയെറിഞ്ഞ് കത്തിക്കുന്ന അപകടകരമായ ജോലിചെയ്യാൻ മാംസഭുക്കുകൾ വേണമെന്നായിരുന്നു.

ബ്രിട്ടീഷ് നിയമന വ്യവസ്ഥ

പത്താം ക്ലാസും കായികക്ഷമതയുമായിരുന്നു സെക്കൻഡ് ഫയർമാൻ തസ്തികയിലേക്കുള്ള അടിസ്ഥാന യോഗ്യത. യൂറോപ്യൻ മാതൃകയിലുള്ള കഠിനമായ കായികക്ഷമത പരീക്ഷക്കൊപ്പം കാഴ്ചശക്തിയും പ്രധാനമായിരുന്നു. സതേൺ റെയിൽവേയുടെ തിരുച്ചിറപ്പള്ളിയിലെ ആസ്ഥാനത്തായിരുന്നു പരീക്ഷ. റെയിൽവേ ജോലിക്കിടെ പരിക്കേറ്റ് പിരിഞ്ഞ അമ്മാവൻെറ കത്തുമായി പരീക്ഷയും അഭിമുഖവും പൂർത്തിയാക്കിയപ്പോഴാണ് വിക്ടറിന് ജോലി ലഭിച്ചത്. 1944 ഒക്ടോബർ 23ന് ഷൊർണൂരിൽ ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ച വിക്ടർ 1985 ജൂലൈ 31 വരെയുള്ള 41 വർഷം ഇന്ത്യൻ റെയിൽവേക്കുവേണ്ടി സേവനമനുഷ്ഠിച്ചു. ഈറോഡ്-ഷൊർണൂർ-കോഴിക്കോട് റൂട്ടിലും ബ്ലൂ മൗണ്ടെയ്ൻ- നീലഗിരി എക്സ്പ്രസിലും മലബാർ കൊച്ചിൻ എക്സ്പ്രസിലുമായിരുന്നു ആദ്യകാലത്തെ ജോലി. കൽക്കരിയോടൊപ്പം തീയിൽ വീണ ഡെറ്റനൈറ്റസ് എന്ന ലോഹം പൊട്ടിത്തെറിച്ച് തീപ്പൊരി കണ്ണിലേക്കു തെറിച്ച് കാഴ്ച കുറഞ്ഞു. അതോടെ 17 വർഷത്തോളം എൻജിൻ ഡ്രൈവറായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് ആ ജോലി തുടരാനായില്ല. ഏറെക്കാലത്തെ ചികിത്സക്കുശേഷം പിന്നീട് അസി. ലോക്കോ ഫോർമാൻ (റണ്ണിങ്) എന്ന തസ്തികയിലേക്ക് മാറിയതോടെ ഫയർമാൻമാർക്കുള്ള പരിശീലനമായി തൊഴിൽ. പോത്തന്നൂരിലെയും ഷൊർണൂരിലെയും പവർ ട്രെയിനിങ് സ്കൂൾ അധ്യാപകനായിരുന്നു. ബംഗളൂരുവിലെ സിസ്റ്റം ടെക്നിക്കൽ ട്രെയിനിങ് സ്കൂളിലും അധ്യാപകനായി.

ട്രെയിനുകളിലെ ഓരോ സ്റ്റേഷനിലും നടക്കുന്ന താക്കോൽ മാറലിനെക്കുറിച്ച് പലർക്കും കൃത്യമായി അറിയില്ല. വലിയ ചൂരൽ വളയത്തിലെ പ്രത്യേക തോൽ കവറുകളിൽ സൂക്ഷിക്കുന്ന ജർമൻ സ്റ്റീൽ ഉപയോഗിച്ച് നിർമിച്ച താക്കോൽ കൈമാറ്റമാണത്. ഓരോ സ്റ്റേഷനിലെത്തുമ്പോഴും അവിടത്തെ സ്റ്റേഷൻ മാസ്റ്റർക്കത് നൽകണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ട്രെയിൻ മുന്നോട്ടുപോകാൻ അനുമതി ലഭിക്കൂ. ലൈൻ ശരിയാണെന്നതാണ് ഈ താക്കോൽ മാറ്റം നൽകുന്ന സന്ദേശം. ഇത് ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ തൊട്ടടുത്ത സ്റ്റേഷനിലേക്ക് സന്ദേശം പോകും. സ്റ്റേഷൻ കോഡ് മാത്രമെഴുതിയ ആ തോലുറ തുറന്ന് ആ താക്കോൽ കാബിനിൽ തൂക്കിയിടും. അടുത്ത സ്റ്റേഷനിൽനിന്ന് മറ്റൊന്ന് കിട്ടും. വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ ഇത്രയൊന്നും വികസിച്ചിട്ടില്ലാത്ത കാലത്തെ ഏറ്റവും അപകടകരമായ റെയിൽ എന്ന പൊതുഗതാഗത സംവിധാനം അപകടരഹിതമാക്കാനുള്ള ലളിതവും അതേസമയം വളരെ ആയാസകരവുമായ ജോലിയായിരുന്നു അതെന്ന് വിക്ടർ പറയുന്നു. ലോകത്തെ തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ പൊതുഗതാഗത സംവിധാനമായ ട്രെയിൻ സർവിസ് നിരവധി വിപ്ലവകരമായ പുരോഗതി കൈവരിച്ചെങ്കിലും കൽക്കരി മാറി ഡീസലിലും വൈദ്യുതിയിലും ട്രെയിനുകൾ ഓടുന്നത് കണ്ടെങ്കിലും ബാബുവിന് പഴയ കൽക്കരി എൻജിനുകളോടാണ് പ്രിയം.

കോൾ ഈസ് ഗോൾഡ്

കൽക്കരി സ്വർണമാണെന്നാണ് (കോൾ ഈസ് ഗോൾഡ്) അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രയോഗം. ആവിയെൻജിനുകളിൽ ജോലിക്കായി ഉപയോഗിച്ച ലൈറ്റും മറ്റു നിരവധി വസ്തുക്കൾ ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്, മ്യൂസിയം സൂക്ഷിപ്പുകാരനെപ്പോലെ. അപകടകരമായ ചൂടിൽ കൽക്കരി കത്തിച്ച് വെള്ളം തിളപ്പിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന നീരാവിയിൽനിന്നാണ് എൻജിൻ നീങ്ങുന്നത്. അതിനാവശ്യമായ കൽക്കരി കത്തിച്ചുണ്ടാക്കുക ശ്രമകരവും അപകടകരവുമായിരുന്നു.150 ഡിഗ്രി സമ്മർദത്തിലായാൽ മാത്രമേ എൻജിൻ പ്രവർത്തിക്കൂ. പതിനാറു മുതൽ പതിനെട്ട് വരെ ഷവ്വൽ കൽക്കരിയുണ്ടെങ്കിലേ എൻജിൻ ഇളകൂ. ആവി സമ്മർദമാകാത്തവിധം 220 ഡിഗ്രിയിൽ സമ്മർദം നിലനിർത്തണം. വൈസ്രോയിയുടെ പ്രത്യേക ഉത്തരവോടെയാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്ന് കൽക്കരി എത്തുക. സൂക്ഷ്മതയോടെ മാത്രമേ അത് ഉപയോഗിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. ഇന്നത്തെ ട്രെയിനുകൾ 24 ഗാരേജ് (കമ്പാർട്മെൻറ്) ആയിരുന്നെങ്കിൽ കൽക്കരി എൻജിനുകൾക്ക് 14 ഗാരേജാണുണ്ടായിരുന്നത്. ബെർമിങ്ഹാമിൽനിന്ന് കപ്പൽ വഴി ഹാർബറിലെത്തുന്ന എൻജിനുകൾ ഇലക്ട്രിക് മാഗ്നറ്റിക് ക്രെയിനുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഇറക്കുന്നത് സാഹസികമായിരുന്നു. എൻജിൻ ഹാർബറിലെത്തിയാൽ റെയിൽവേ പൊലീസിനെ വിവരമറിയിക്കുമ്പോൾ അവരത് പരിശോധിച്ച് സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഇൻജക്ടർ, ഫൂട്ട് ലൈറ്റർ, ചിമ്മിണി, ബോയിലർ, റെഗുലേറ്റർ തുടങ്ങിയവയായിരുന്നു ആവിയെൻജിനുകളിലെ പ്രധാന ഉപകരണങ്ങൾ.

ബാബുവേട്ടൻെറ ജീവിതത്തിലെ എല്ലാ പുലർകാലവും ഒരുപോലെയാണ്. പുലർച്ചെ നാലോടെ എഴുന്നേൽക്കും. രാവിലെ ആറിന് മാർക്കറ്റിൽ പോയി അന്നത്തേക്കുള്ള വീട്ടുസാധനങ്ങൾ വാങ്ങും. ദിവസം അഞ്ച് കിലോമീറ്റർ നടത്തം. നഗരത്തിലെ പ്രധാന വ്യാപാര കേന്ദ്രങ്ങളായ വലിയങ്ങാടി, സെൻട്രൽ മാർക്കറ്റ് തുടങ്ങി എല്ലായിടങ്ങളിലും ആ നിത്യസന്ദർശകൻ എത്തുന്നു. വെള്ളയിൽ ആറാം ഗേറ്റിലെ ചലനം അയൽപക്ക വേദിയിലെ 123ാം നമ്പർ വീട്ടിൽനിന്ന് വിക്ടർ നാപള്ളി എന്ന ബാബുവേട്ടൻ 91 വയസ്സിൻെറ അവശതകളൊന്നുമില്ലാതെയുള്ള യാത്ര ഇന്നും തുടരുകയാണ്. ജൂലൈ 19 ന് 92ാം പിറന്നാൾ ആഘോഷിക്കാനിരിക്കുമ്പോൾ ഓർമകൾ ഒരു തീവണ്ടിയിരമ്പൽപോലെ ആ മനസ്സിലുണ്ട്.

ഒരുനാൾ രാവിലെ വീട്ടിൽനിന്ന് ഇറങ്ങി സമീപത്തെ റെയിൽപാളത്തിന് അരികിലെത്തിയപ്പോൾ ആൾക്കൂട്ടം പറയുന്നത് കേട്ടു: "ആരോ വണ്ടിക്ക് തലവെച്ചു, ചിന്നിച്ചിതറിയ ശരീരത്തിൽ ഒരു കാലില്ല, അറ്റുപോയ കാലിനുവേണ്ടി പൊലീസ് വെസ്റ്റ്ഹില്ലിലേക്ക് പോയിട്ടുണ്ട്." ആ വാർത്തയിൽനിന്ന് 91കാരനായ വിക്ടറിൻെറ ഓർമകൾ ചെന്നെത്തിയത് വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് റെയിൽവേയിൽ ജോലിക്കാരനായിരുന്നപ്പോൾ, പാളങ്ങളിൽനിന്ന് ബക്കറ്റിലേക്ക് വാരിയെടുത്ത ശരീരഭാഗങ്ങളിലേക്കാണ്. ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ച് 52ാം ദിവസം. മംഗലാപുരത്തേക്കുള്ള ചരക്കുവണ്ടിയിലായിരുന്നു ഡ്യൂട്ടി. ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ ആകമാനം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള മുറവിളി. മദ്രാസ് പ്രവിശ്യയിലുൾപ്പെടെ ശക്തമായ സമരമുറകളുമായി സ്വാതന്ത്ര്യസമര സേനാനികൾ. വാഗൺ ട്രാജഡി ഉൾപ്പെടെ കറുത്ത അധ്യായങ്ങൾ മലബാറിലും സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിൻെറ രോഷാഗ്നി ആളിക്കത്തിച്ചു. സ്വാതന്ത്ര്യസമര പ്രവർത്തനങ്ങൾ സജീവമായതിനാൽ മലബാറിൽ പലയിടത്തും സൈനിക നിരീക്ഷണം ശക്തമായിരുന്നു. ട്രെയിൻ പുറപ്പെടുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പായി സഹപ്രവർത്തകരോടൊപ്പം എൻജിൻമുറിയിലേക്ക് കയറുമ്പോൾ വണ്ടിയിൽ ഹിന്ദിക്കാരായ ഏതാനും സൈനികർ. അവരെ കണ്ടപ്പോൾ ആദ്യം ഉള്ളിലൊരു കാളൽ. സമരത്തിൻെറ ഭാഗമായി ട്രെയിൻ അട്ടിമറിയോ മറ്റോ ഉണ്ടാകുമോ എന്ന് നിരീക്ഷിക്കാനാണ് ബ്രിട്ടീഷ് സർക്കാർ പട്ടാളക്കാരെ വിന്യസിച്ചത്. കൊച്ചിൻ ഹാർബർ ടെർമിനൽസിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ട ട്രെയിനിലെ ബോയിലറിൽ ആലുവ സ്റ്റേഷനിൽനിന്ന് ആവശ്യമായ വെള്ളം ശേഖരിച്ചു. തൃശൂരിൽനിന്ന് ഭക്ഷണം കഴിച്ച് വീണ്ടും പുറപ്പെട്ട് പുതുക്കാട് എത്തിയപ്പോഴായിരുന്നു ഞെട്ടിക്കുന്ന ആ കാഴ്ച. അസഹ്യമായ ചൂട് സഹിക്കാത്തതിനാലാവണം കറുത്ത കുടയുടെ മുകളിൽ വെളുത്ത ശീല ചുറ്റിയ വൃദ്ധൻ റെയിലിൻെറ നടുവിൽ. ട്രെയിനിൽനിന്ന് ഉച്ചത്തിൽ ഹോണടിച്ചിട്ടും അയാൾ മാറിയില്ല. വാക്വം ബ്രേക് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുപോലും കൂകിപ്പായുന്ന 14 വാഗണുള്ള ചരക്കുവണ്ടി നിന്നില്ല. എൻജിൻ ഡ്രൈവറും രണ്ട് ഫയർമാൻമാരും ഒരുമിച്ച് ഉച്ചത്തിൽ ദൈവത്തെ വിളിച്ചുപോയി. പുകതുപ്പി കൂകിവിളിച്ച് ചീറിപ്പായുന്ന ട്രെയിൻ ആ വൃദ്ധശരീരത്തിലൂടെ കയറിയിറങ്ങിയ കാഴ്ച അന്നത്തെ സെക്കൻഡ് ഫയർമാൻ മാരാമ്പടിപറമ്പ് വിക്ടർ നാപള്ളിയുടെ ഹൃദയത്തിലാണ് മുറിവേൽപിച്ചത്.

ജോലിക്കാലത്ത് കണ്ണൂർ, ഏഴിമല, പയ്യന്നൂർ, എടക്കാട് എന്നിവിടങ്ങളിലെ പാളങ്ങളിൽനിന്ന് പിന്നീട് പലതവണകളായി ചിന്നിച്ചിതറിയ മൃതദേഹം വാരേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട് ബാബുവിന്. പിന്നീട് രക്തംപുരണ്ട മാംസാവശിഷ്ടങ്ങൾ ആ തൊഴിലിൻെറയും ജീവിതത്തിൻെറയും ഭാഗമായതോടെ ഭയവും ആധിയും അസ്തമിച്ചു. ശവങ്ങൾ ചാക്കിൽ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി ട്രെയിൻ വരുമ്പോൾ ട്രാക്കിൽ കൊണ്ടിടുന്നതും ഉത്തരകേരളത്തിലെ പലയിടങ്ങളിലും പതിവായിരുന്നു. രാത്രിസമയങ്ങളിൽ ട്രെയിനുകളിലെ ചിമ്മിണി (മണ്ണെണ്ണ) വിളക്കിൻെറ വെളിച്ചത്തിൽ മൃതദേഹം കൊണ്ടിടുന്നത് പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ വലിച്ചെറിയുന്ന മൃതദേഹങ്ങളിൽ രക്തം ഉണ്ടാകില്ല. പകലെപ്പോഴോ കൊന്ന് രക്തംവറ്റിയ ശേഷമായിരിക്കും കാത്തിരുന്ന് ട്രെയിനിനു മുന്നിലേക്ക് എറിയുന്നത്. ഒരു ദിവസം രാത്രി ഒന്നരയോടെ വണ്ടി പയ്യന്നൂരിലെത്തിയപ്പോൾ ട്രാക്കിൽ സ്ത്രീയുടെ ജഡം. കണ്ണൂരിലെ പ്രമുഖ ഇടതുപക്ഷ എം.എൽ.എയുടെ ഭാര്യയുടെ സഹോദരിയായിരുന്നു അത്. ടൂറിങ് ടാക്കീസ് ഓപറേറ്ററിൽനിന്ന് ഗർഭിണിയായ അവർ വണ്ടിക്ക് തലവെച്ച് മരിക്കുകയായിരുന്നെന്ന് ബാബു ഏട്ടൻ. കോരപ്പുഴയിലും മാഹി പുഴയിലേക്കുമായി തലയറ്റുപോയ എത്രയെത്ര ശവശരീരങ്ങൾ തെറിച്ചുവീണിട്ടുണ്ടെന്നതും ആ നരകയറിയ ഓർമയിൽ മായാതെകിടക്കുന്നു. നാലു പതിറ്റാണ്ടുകാലം റെയിൽവേയിൽ ജോലിചെയ്ത് വിരമിച്ച വിക്ടറിൻെറ ജീവിതം ചൂളംവിളിയോ കിതപ്പോ ഇല്ലാതെ പച്ച സിഗ്നൽ ലഭിച്ച തീവണ്ടിപോലെ ഇപ്പോഴും മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്നു. കഴിഞ്ഞ ആഗസ്റ്റിൽ മരിക്കുന്നതുവരെ സഹധർമിണി മേരി മൂർക്കോത്ത് കൂട്ടുണ്ടായിരുന്നു എല്ലാ യാത്രകൾക്കും. രണ്ട് ആൺമക്കളും നാലു പെൺമക്കളുമുണ്ട്.

ചിത്രം: പി. അഭിജിത്

അനുസ്മരണം

ഹമീദ് ഷർവാനിയുടെ വിയോഗത്തോടെ ഒരു കാലഘട്ടത്തിൻെറ മധുരസ്വരമാണ് ചരിത്രമാകുന്നത്

അനശ്വരമായ മധുരശാരീരം

ഫൈസൽ എളേറ്റിൽ

ഒരു ദിവസം അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു ഫോൺ. അങ്ങേത്തലക്കൽ മെഗാ സ്റ്റാർ മമ്മൂട്ടിയാണ്. 'ഉണ്ടോ സഖീ ഒരു കുല മുന്തിരി വാങ്ങിടുവാനായ് നാലണ കൈയിൽ' എന്നു തുടങ്ങുന്ന മാപ്പിളപ്പാട്ടിൻെറ ഒറിജിനൽ വേർഷൻ കിട്ടുമോ എന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു. "എനിക്ക് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട മാപ്പിളപ്പാട്ടാണ് അത്. ഉമറുബ്നു അബ്ദുൽ അസീസിൻെറ ചരിത്രം എന്നെ വളരെ ആകർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. നെറ്റിൽ തിരഞ്ഞപ്പോൾ മാർക്കോസും വേറെ ചില ഗായകരും പാടിയ പാട്ടാണ് കിട്ടിയത്. ആ ഗാനം പാടിയ ഗായകൻെറ യഥാർഥ ശബ്ദത്തിൽ ഒന്ന് കേൾക്കണമെന്നുണ്ട്." ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ആ ഗാനം അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ചില ആളുകൾ ഒരൊറ്റ പാട്ടുകൊണ്ട് ആസ്വാദക ഹൃദയങ്ങളിൽ ഇടംപിടിക്കും. കാലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാലും ആ ഗാനം തലമുറകൾ ഏറ്റുപാടും. അങ്ങനെ ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ച ഗായകനായിരുന്നു ഹമീദ് ഷർവാനി. ധാരാളം ഗാനങ്ങൾ പാടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും 'ഉണ്ടോ സഖീ' മാത്രം മതി ഈ അനുഗൃഹീത ഗായകനെ അനശ്വരനാക്കാൻ. ഏറ്റവും മികച്ച പത്ത് മാപ്പിളപ്പാട്ടുകൾ തെരഞ്ഞെടുത്താൽ അതിലൊന്നായിരിക്കും 'ഉണ്ടോ സഖീ.' 1976ലോ 77ലോ ആണ് എം. ഷൈലജക്കൊപ്പം ഈ ഗാനം അദ്ദേഹം പാടിയത്. നാലു പതിറ്റാണ്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടും ഇത് ആസ്വാദകർ ഏറ്റുപാടുന്നു. ഇസ്ലാമിക ചരിത്രത്തിൽനിന്ന് എടുത്ത മഹത്തായ സംഭവം കവിതയാക്കിയത് ഷർവാനിയുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ റഹീം മൗലവിയാണ്. സംഗീതം നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷമായിരുന്നു കുറ്റ്യാടിയിലെ തറവാട്ടിൽ. എല്ലാവരും കലയെ സ്നേഹിക്കുന്നവർ.

റഹീം മൗലവി എഴുതുന്ന ഗാനങ്ങൾ കുട്ടിയായിരിക്കുമ്പോഴേ അനുജനായ ഹമീദിനെക്കൊണ്ട് പാടിക്കുമായിരുന്നു. കുറ്റ്യാടി ആസാദ് കലാമന്ദിരിലൂടെയാണ് ഈ ഗായകനെ പുറംലോകം അറിഞ്ഞത്. പിന്നീട് ആസ്വാദകർ ഏറ്റെടുക്കുകയായിരുന്നു.

അക്കാലത്തെ ഗാനമേളകളിൽ സജീവ സാന്നിധ്യമായിരുന്നു ഹമീദ് ഷർവാനി. നാട്ടിലും വിദേശത്തും നിരവധി വേദികളിൽ അദ്ദേഹം പാടി. വി.എം. കുട്ടി, പീർ മുഹമ്മദ്, കെ.എസ്. മുഹമ്മദ് കുട്ടി, എരഞ്ഞോളി മൂസ തുടങ്ങിയ പാട്ടുകാർ അരങ്ങുവാഴുമ്പോൾ ഷർവാനിയും അവർക്കൊപ്പം തിളങ്ങിനിന്നു. 'ആരംഭം തുളുമ്പും ചെങ്കതിർ മുഖം...' എന്ന ഗാനമായിരുന്നു മാസ്റ്റർ പീസ്. തലശ്ശേരി ഫ്രൻഡ്സ് ഓർക്കസ്ട്രയായിരുന്നു ഷർവാനിയുടെ ട്രൂപ്. ആ പാട്ടുകേൾക്കാൻ ആയിരങ്ങൾ ഒത്തുകൂടി. ജയശ്രീ, ലിയാഖത്ത്, വിളയിൽ ഫസീല, പാലയാട്ട് യശോദ എന്നിവരും ഷർവാനിയോടൊപ്പം പാടിയിട്ടുണ്ട്. റഹീം മൗലവി രചിച്ച ഗാനങ്ങളാണ് ഹമീദ് ഷർവാനി കൂടുതലും പാടിയത്. സൗറന്നെ ഗുഹയിൽ പണ്ട്..., വട്ടം കറങ്ങുന്ന ഗോളങ്ങൾ വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്ന താരങ്ങൾ... ഈ ഗാനങ്ങളെല്ലാം പാടിയതും അദ്ദേഹമാണ്.

വളരെ തുറന്ന പ്രകൃതമായിരുന്നു ഹമീദിക്കാക്ക്. ഒരാളെയും സുഖിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടിയൊന്നും ഇല്ല. എന്തു കാര്യമാണെങ്കിലും വെട്ടിത്തുറന്ന് പറയും. സ്വന്തം നിലപാടുകളിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന പ്രകൃതം. ഒരാളോടും പെട്ടെന്ന് അടുക്കുന്ന രീതിയല്ല. എന്നിട്ടും, മാപ്പിളപ്പാട്ടിനെക്കുറിച്ചും മറ്റും സംസാരിക്കാൻ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും വിളിക്കുമായിരുന്നു. സ്വന്തം നിലപാടിൽ ഉറച്ചുനിന്നത് ചിലപ്പോൾ ഗുണവും അല്ലാത്തപ്പോൾ ദോഷവുമായി ഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വലിയ അംഗീകാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ തേടിയെത്താതിരിക്കാനുള്ള കാരണങ്ങളിലൊന്ന് അതായിരിക്കണം.

പതിനഞ്ചു വർഷമായി കലാരംഗത്ത് സജീവമായിരുന്നില്ല. ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങളായിരുന്നു കാരണം. എങ്കിലും, പ്രത്യേക സദസ്സുകളിൽ അദ്ദേഹം പാടുമായിരുന്നു. മൂന്നു വർഷം മുമ്പ് കുറ്റ്യാടി ഇസ്ലാമിയ കോളജിൻെറ അറുപതാം വാർഷിക സദസ്സിലാണ് അദ്ദേഹം അവസാനമായി പാടിയത്. ഷർവാനിയുടെ വിയോഗത്തോടെ പഴയ കാലത്തിൻെറ ഒരു മധുരസ്വരമാണ് ചരിത്രമാകുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭൗതികശരീര സാന്നിധ്യം ഇല്ലെങ്കിലും അനശ്വരമായ മധുരശാരീരം തലമുറകളിലൂടെ ഇനിയും സഞ്ചരിക്കും.

ഹമീദ് ഷർവാനി

കത്തുകൾ

വാരാദ്യമാധ്യമത്തിലേക്കുള്ള കത്തുകൾ വാട്സ്ആപ് വഴിയും, രചനകൾ ഇ-മെയിലിലൂടെയും അയക്കാം.
whatsapp: 9645006105,
e-mail: varadyam@madhyamam.in
തപാൽ വിലാസം: പത്രാധിപർ, വാരാദ്യമാധ്യമം, വെള്ളിമാട്കുന്ന്.പി.ഒ. കോഴിക്കോട് -12

സൗഹൃദത്തിൻെറ കാഴ്ചകൾ

ലക്കം 1519ൽ ഏറ്റവും നല്ല വായനാനുഭവം 'സൗഹൃദത്തിൻെറ ഗുരുവാണി' തന്നെ. സവാദ് റഹ്മാനും മാധ്യമത്തിനും അഭിനന്ദനങ്ങൾ. പവിത്രൻ തീക്കുനിയുടെ കവിത ആസ്വാദ്യകരവും ഹൃദയബന്ധങ്ങളിൽ സംഘർഷങ്ങൾ ഏൽപിക്കുന്ന മുറിവുകളെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതുമായി. അതുപോലെ ഹാൻഡ് ഷാഡോ പുതുമയുള്ള കലാരൂപത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തിയത് നല്ല വായനാനുഭവമായി. കലാമണ്ഡലം ലീലാമ്മയെ കുറിച്ച് അനുസ്മരണം അവരുടെ കഴിവുകളുടെ വിശദീകരണം കൂടിയായി.
കുഞ്ഞബ്ദുല്ല, തലശ്ശേരി

സഹിഷ്ണുതയുടെ പാഠം

സവാദ് റഹ്മാൻ എഴുതിയ 'സൗഹൃദത്തിൻെറ ഗുരുവാണി' കാലിക പ്രസക്തമായി. അറബ് രാജ്യങ്ങൾ എല്ലാ മതവിശ്വാസങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളുകയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നത് എന്നെ സംബന്ധിച്ച് ആദ്യ അറിവാണ്. സഹിഷ്ണുതയുടെ വലിയ പാഠം കൂടിയാണത്. സിഖ് മതവിശ്വാസികൾക്ക് ഭരണകൂടം ഒരുക്കിനൽകുന്ന സൗകര്യങ്ങളും ഗുരുദ്വാര നടത്തുന്ന സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളും വിശേഷണങ്ങൾക്ക് അപ്പുറമാണ്.
പി.കെ. ഗിരീഷ്കുമാർ, നെല്ലിച്ചോട്

വായിക്കേണ്ട കഥ

മണ്ണിനെയും പ്രകൃതിയെയും തകർത്ത് സ്വാർഥ മോഹങ്ങൾക്കായി പരക്കംപായുന്ന പുതു തലമുറക്ക് മണ്ണിൻെറ മഹത്ത്വം കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന ജിബിൻ ജോണിൻെറ കഥ 'കന്നിമൂല' ഏവർക്കും ഒരു പാഠമാണ്. തിരക്കുകൾക്കിടയിൽ മണ്ണിനെ അക്ഷയപാത്രം തല്ലിത്തകർക്കുന്നവരും പരിസ്ഥിതിസ്നേഹം വാക്കുകളിൽ മാത്രം ഒതുക്കുന്നവരും നിശ്ചയം വായിക്കേണ്ട കഥ.
അഡ്വ. എ. സുരേഷ് കുമാർ, പത്തനംതിട്ട

നൊമ്പരപ്പെടുത്തുന്ന കഥ

ലക്കം 1519ലെ വാരാദ്യ മാധ്യമത്തിൽ ജിബിൻ ജോൺ എഴുതിയ കന്നിമൂല എന്ന കഥ വായിച്ചു. വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് മലപ്പുറത്ത് കുടിയേറിയ ഒരു ക്രിസ്ത്യൻ കുടുംബത്തെ കഥയുടെ തുടക്കം മുതൽ ഞാൻ മനസ്സിൽ കണ്ടു. മനസ്സിൽ ഒരു നൊമ്പരം കോറിയിട്ട പോലെ. കഥാകാരന് അഭിനന്ദനങ്ങൾ.
അബ്ദുൽ ഹകീം. പരപ്പനങ്ങാടി

വേറിട്ട വായന വിഭവങ്ങൾ

'കന്നിമൂല' വളരെ നന്നായി. സമൂഹത്തിൻെറ എല്ലാ മേഖലകളെയും സ്പർശിക്കുന്ന വായന വിഭവങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിൽ മുൻനിരയിൽ നിൽക്കുന്ന വാരാദ്യ മാധ്യമത്തിനും ജിബിൻ ജോണിനും അഭിനന്ദനങ്ങൾ.
ടി. മുഹമ്മദലി, മങ്കട

ഓരോ ലക്കവും മികച്ചത്

വാരാദ്യ മാധ്യമം ഓരോ ലക്കവും മികച്ചുനിൽക്കുന്നു. കഥയും കവിതയും വായനക്കാരുടെ പ്രതികരണവും ഒക്കെയായി നല്ല നിലവാരം പുലർത്തുന്നുണ്ട്. ഇനിയും കൂടുതൽ മികച്ചതാകട്ടെ.
സഹീർ പാനൂർ

കഥയും ചിത്രീകരണവും നന്നായി

സമകാലിക യാഥാർഥ്യങ്ങളെ വളരെ കുറഞ്ഞ വരികളിൽ കോറിയിട്ട പി.കെ. പാറക്കടവിൻെറ രണ്ട് കഥകൾ (ലക്കം1518) ആധാർ, എൻെറ മരം മികച്ചതായി. അതിന് കന്നി.എമ്മിൻെറ ചിത്രീകരണവും നന്നായി.
അബ്ദുല്ല കെ. അരിക്കോട്, പഴേടം

കഥകൾ ഹൃദ്യം

പി.കെ. പാറക്കടവ് വാരാദ്യത്തിൽ എഴുതിയ രണ്ട് കഥകളും ഹൃദ്യമായി. 'ആധാർ' എന്നത് സമകാലികമായി. 'എൻെറ മരം' ചില ഓർമപ്പെടുത്തലാണ്. കഥാകൃത്തിൻെറത് കുറഞ്ഞവാക്കുകളെങ്കിലും ഉള്ളിൽ തറക്കുന്നു. നന്മകൾ.
കണിയാപുരം നാസറുദ്ദീൻ, പള്ളിപ്പുറം

കുറിക്കുകൊള്ളുന്നത്

പി.കെ. പാറക്കടവിൻെറ രണ്ടു കഥകളും കുറിക്കുകൊള്ളുന്നവയായിരുന്നു. രണ്ടു വരികളിൽ ഒരു രാജ്യത്തിൻെറ മുഴുവൻ പ്രതിഷേധവും പുറത്തിട്ടതായിരുന്നു 'ആധാർ' എന്ന കഥ.
ദിനാചരണങ്ങളിൽ ഒതുങ്ങുന്ന കാട്ടിക്കൂട്ടലുകൾക്ക് കിട്ടിയ ഒന്നാന്തരം അടിതന്നെയായി 'എൻെറ മരം' എന്ന കഥ.
സുഹ്റ പടിപ്പുര, ഇരിങ്ങാട്ടിരി

നാടകകാലം

ഗ്രാമാന്തരീക്ഷത്തിൽ നവ നാടകശാലകൾക്ക് വളരെയേറെ പ്രശസ്തിയുണ്ട്. 'നാടിന്നകങ്ങളിൽ നാടകം പൂക്കുമ്പോൾ' എന്ന അബ്ദുല്ലക്കുട്ടി എടവണ്ണയുടെ ലേഖനം വായിച്ചപ്പോൾ ഓർമ വന്നത് സ്വന്തം നാട്ടകത്തിലെ ഒരു തിയറ്റർ വില്ലേജിനെക്കുറിച്ചാണ്. സിനിമക്കപ്പുറം നാടകങ്ങൾക്കിന്നും പ്രശസ്തിയേറുന്നു. കെ. ദാമോദരൻ രചിച്ച പാട്ടബാക്കിയുടെ പുനരാവിഷ്കാരം ഞമനേങ്ങാട് തിയറ്റർ വില്ലേജ് നടത്തിയത് ഇത്തരത്തിലുള്ള നാട്ടകങ്ങളിലെ നാടകം പൂക്കുന്നതിന് ഏറ്റവും നല്ല തെളിവാണ്. ലേഖനത്തിനും വാരാദ്യത്തിനും ഒരായിരം ആശംസകൾ.
എം.എസ്. ഷെബീർ, വടക്കേക്കാട്, തൃശൂർ

പുനരാലോചനക്ക് പ്രചോദനം

നാടിന്നകങ്ങളിൽ നാടകം പൂക്കുമ്പോൾ എന്ന, അന്യംനിന്നുപോയ നാടകങ്ങളെ കുറിച്ചെഴുതിയത് ഗ്രാമീണ ജനതയുടെ നോവും നൊമ്പരവും പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരുന്ന നാടകങ്ങളെ കുറിച്ച് പുനരാലോചനക്ക് പ്രചോദനമായി.
ലത്തീഫ് തിരുന്നാവായ

വർണിക്കാൻ വാക്കുകളില്ലാത്ത വിജയി

ലക്കം 1517ൽ യാസിർ ഫയാസ് എഴുതിയ '360 ഡിഗ്രി വിജയം' എന്ന ഫീച്ചർ നന്നായി. അസാധ്യം എന്ന വാക്കിനെ അനായാസം കബളിപ്പിച്ചുവീഴ്ത്തി ജീവിതത്തിൻെറ ഗാലറിയെ സന്തോഷിപ്പിച്ച വരുണിൻെറ കഥ. പ്രശ്നങ്ങൾ അതിജീവിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത യുവതലമുറക്ക് ഏറെ പ്രചോദനം നൽകുന്ന രീതിയിൽ അവതരിപ്പിച്ചു.
റഈസ് പീച്ചംകോട്, വയനാട്

i

പൂർണ - ഉറൂബ് നോവൽ അവാർഡ്

2017ലെ 'പൂർണ-ഉറൂബ് അവാർഡ്' പരിഗണനക്ക് നോവലുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നു. പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചവയും പരിഭാഷയും ആശയാനുവാദ രചനകളും സ്വീകാര്യമല്ല. മികച്ച നോവലിന് 15,000 രൂപയും ഫലകവും പ്രശസ്തിപത്രവുമാണ് അവാർഡ്. അവാർഡ് നേടിയ നോവൽ 'പൂർണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്' പ്രസിദ്ധീകരിക്കും.
വെള്ളക്കടലാസിൽ ഒരു വശത്ത് മാത്രം എഴുതിയതോ, ഡി.ടി.പി ചെയ്തതോ ആയ നോവലിൻെറ ഒരു പ്രതി മാത്രം അയച്ചാൽ മതി. നോവലിസ്റ്റിൻെറ പേരും പിൻകോഡ് സഹിതമുള്ള പൂർണവിലാസവും ഫോൺ നമ്പറും മറ്റൊരു കടലാസിൽ എഴുതി രചനക്കൊപ്പം ചേർക്കണം. കവറിന് മുകളിൽ 'പൂർണ-ഉറൂബ് അവാർഡ് പരിഗണനക്ക്' എന്നെഴുതണം.
രചനകൾ 2017 ഒക്ടോബർ 31ന് മുമ്പ് മാനേജർ, പബ്ലിക്കേഷൻ വിഭാഗം, പൂർണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, ടി.ബി.എസ് ബിൽഡിങ്, ജി.എച്ച്. റോഡ്, കോഴിക്കോട് -673001. ഫോൺ: 7560822223 എന്ന വിലാസത്തിൽ അയക്കണം.

വലതുവശം ചേർന്ന് നടക്കുക എന്ന സിവിക്കിൻെറ കവിതാസമാഹാരത്തിൻെറ ശീർഷകം തന്നെയും കേരളീയ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഒരു സവിശേഷ സൗന്ദര്യ പ്രയോഗമാണ്. അതോടൊപ്പമത് രാഷ്ട്രീയ പ്രകോപനം സൃഷ്ടിക്കുംവിധം നാടകീയവുമാണ്

ഇടപെടൽ

കെ.ഇ.എൻ

അബൂബക്കറിൻെറ ഉമ്മയും റിപ്പബ്ലിക്കും

നിങ്ങൾക്ക് ദൈവത്തിൻെറ മുന്നിലെങ്കിലും മുട്ടുകുത്തിനിന്ന് അകംപൊള്ളി ഒന്ന് പൊട്ടിക്കരയാനാവുമോയെന്ന പുലിക്കോടന് സമർപ്പിച്ച ആ കവിതയിലെ ചോദ്യം, മർദകാധികാരത്തിൻെറ മർമം തകർക്കുംവിധം വിധ്വംസകമാണ്. അലറിയും അടിച്ചൊതുക്കിയുംമാത്രം നിലനിൽക്കുന്ന മർദകാധികാരങ്ങളോട് നിർദയമായ ആത്മവിചാരണകളിലൂടെ കടന്നുപോവാനാവശ്യപ്പെടുന്ന പുലിക്കോടന് എന്ന സിവിക്കിൻെറ കവിതയല്ലാത്ത കവിത പരുക്കൻ സത്യങ്ങൾക്ക് ചിലപ്പോഴെങ്കിലും മിനുസപ്പെട്ട ഭാവനയേക്കാൾ കലാത്മകാവിഷ്കാരങ്ങളിൽ മഹത്തമാർജിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന സാംസ്കാരിക സത്യമാണ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നത്. അധികാരകേന്ദ്രങ്ങൾക്കൊപ്പം കാവ്യാത്മകതയെക്കുറിച്ചുള്ള കാൽപനിക മിത്തുകളുടെ കോട്ടകളും ആക്രമിക്കപ്പെടുകയാണ്. സൂക്ഷ്മാർഥത്തിൽ ഇത്രതന്നെയോ ഇതിലുമേറെയോ സ്ഫോടനാത്മകമായ പ്രത്യക്ഷ രാഷ്ട്രീയമാണ് റിപ്പബ്ലിക് എന്ന കവിത പകുത്തുനൽകുന്നത്. ഒരുകാലത്ത് കേരളത്തിൻെറ പൊതുവേദികളിൽ നിരന്തരം അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരുപക്ഷേ, അതിനേക്കാളേറെ ഇന്ന് അവതരണം അനിവാര്യമാകുന്ന ഒരു കവിതയെന്ന നിലയിൽ റിപ്പബ്ലിക് ഇപ്പോൾ മുമ്പില്ലാത്തവിധം കലാത്മകവും കാലികവുമായ പ്രസക്തി കൈവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ബഹുസ്വരനിഷേധിയായ ഏകശാസനകളുടെയും വ്യാജ വൈകാരികതകളുടെ പേരിൽ പ്രിയപ്പെട്ട ജീവിതം വെട്ടിപ്പിളർക്കുന്ന വിചാരശൂന്യതയുടെയും നമ്മളൊന്നെന്ന് ആവർത്തിച്ചുറപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം നിങ്ങളൊക്കെയും അന്യരെന്ന് അലറിപ്പറയുകയും വാവാ എന്ന ആശ്ലേഷത്തിനു പകരം, പോടാ എന്ന് ആക്രോശിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നവ ഫാഷിസ്റ്റ് കാലത്തോട് നിവർന്നുനിന്ന് ഇതല്ല, ഇതല്ല ഞങ്ങളുടെ സ്വപ്ന റിപ്പബ്ലിക് എന്ന് തീർത്തു ചൊല്ലുകയാണ് സിവിക്കിൻെറ റിപ്പബ്ലിക്. അല്ലല്ല തോഴരേ, ഇതു നമ്മുടെ റിപ്പബ്ലിക്കല്ല/ അല്ലേയല്ല ഇതു നമ്മുടെ റിപ്പബ്ലിക്കല്ല എന്ന് ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് എന്താണ് യഥാർഥ റിപ്പബ്ലിക് എന്ന് അനുഭൂതിസാന്ദ്രമാവുകയാണ് റിപ്പബ്ലിക് കവിത. മൂന്നല്ല, 300 നിറങ്ങളിൽ നാം നമ്മുടെ/പുതിയ ദേശീയപതാക തുന്നും/ഏഴല്ല, 700 സ്വരങ്ങളിൽ നാം നമ്മുടെ പുതിയ ജനഗണമന രചിക്കും/ അന്നു നാമൊന്നിച്ചേറ്റുപാടും/നമ്മുടെ റിപ്പബ്ലിക് നമ്മുടെ സ്വന്തം റിപ്പബ്ലിക്/ റിപ്പബ്ലിക് ഹിപ്പ് ഹുറേയ്.

വലതുവശം ചേർന്ന് നടക്കുക എന്ന സിവിക്കിൻെറ കവിതാസമാഹാരത്തിൻെറ ശീർഷകം തന്നെയും കേരളീയ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഒരു സവിശേഷസൗന്ദര്യ പ്രയോഗമാണ്. അതോടൊപ്പമത് രാഷ്ട്രീയ പ്രകോപനം സൃഷ്ടിക്കുംവിധം നാടകീയവുമാണ്. വലതുപക്ഷംപോലും ഇടതുപക്ഷമായി അഭിനയിക്കുകയും ചിലപ്പോഴെങ്കിലും ഇടതുപക്ഷവും വലത്തോട്ട് വഴുക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന ആശങ്ക നിലനിൽക്കുകയും അല്ലെങ്കിൽ നിർമിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന സമകാലിക സന്ദർഭത്തെയാണ് ആ കാവ്യശീർഷകം ഒരു സിവിക്കിയൻ ശൈലിയിൽ പ്രശ്നവത്കരിക്കുന്നത്. സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവുമായ ജീവിതത്തെക്കുറിക്കുന്ന ഒരു ആക്ഷേപഹാസ്യധ്വനികൂടി ആ പ്രയോഗത്തിലുണ്ടാവണം. കണ്ണീരുപ്പുപുരണ്ട ചിരിയുടെ ഒരിരുട്ടാണതിൽ കുതറുന്നത്. ഒരെതിരൻെറ തെറ്റിയെഴുത്തിൻെറ തീവ്രതയാണതിൽ തെളിയുന്നത്. ഒരുപക്ഷേ, സർവ തീവ്രവാദങ്ങളെയും കാത്തിരിക്കുന്ന, ഒരു വലതുപക്ഷ സ്ഫോടനത്തിൻെറ ഒരു ശരിയെഴുത്തുമാവാമത്. കീഴ്മേൽ മറിയുകയും കീഴ്മേൽ മറിക്കാൻ പിടയുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു കാവ്യപ്രതിഭയെ നിരന്തരം അസ്വസ്ഥപ്പെടുത്തിയ അവസ്ഥകളുടെ ഒരു പൊട്ടിയ അടയാളവാക്യമായി ആ തലവാക്യമൊന്ന് ഒതുങ്ങിയതുമാവാം.

ഒരു കാവ്യസമാഹാരത്തിൻെറ പേര് ഭിന്ന സംഘർഷങ്ങളുടെ സമരസംഗ്രഹമായി മാറുന്നത്, അത്രമേൽ വ്യത്യസ്തമായ അനുഭവലോകങ്ങളെ അത് അഭിസംബോധന ചെയ്യുമ്പോഴാണ്. പൊട്ടിത്തെറി പിറുപിറുക്കലുകളും അന്വേഷണങ്ങൾ വെറും ആത്മഗതങ്ങളുമാവുന്ന ഒരു കാലത്തിൻെറ പതനശബ്ദം ആ കാവ്യശീർഷകത്തിൽനിന്നും കാതോർക്കുന്നവർക്ക് കേൾക്കാൻ കഴിയും. അധികാരത്തിന് അതിനെത്തന്നെ അമ്പരപ്പിക്കുന്ന അനുസരണയോടെ വിധേയപ്പെടുന്ന തൊമ്മിത്തരത്തിൻെറ തത്ത്വചിന്തയുടെ അപനിർമിതിക്കുള്ള അഭിലാഷവും ഈയൊരു തലവാക്യത്തിലുണ്ട്. എന്നാലിനി വലതുവശത്തൊന്നു/വലവീശിനോക്ക് കടപ്പുറത്ത് തീകൂട്ടി/ഉയിർപ്പിനുശേഷമുള്ള ആദ്യ പ്രാതലിനായി/ യേശു കാത്തിരുന്നു. ആമേൻ! ഇടതുവശത്ത് വലവീശിയിട്ട് ഒന്നുംകിട്ടാത്ത പശ്ചാത്തലത്തിൽ യേശുദേവൻ വലതുവശത്ത് വലവീശാൻ ശിഷ്യരോട് പറയുന്ന സന്ദർഭമാണ് വലതുവശം ചേർന്നു നടക്കുക എന്ന കവിതയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രചോദന സ്രോതസ്സ്.

സിവിക് ചന്ദ്രൻ

സിവിക്കിനെ ഞാനാദ്യമായി കേൾക്കുന്നത് കോഴിക്കോട് സർവകലാശാലയിൽ എം.എ ഒന്നാംവർഷ വിദ്യാർഥിയായിരിക്കുമ്പോഴാണ്. വയനാട്ടിൽനിന്നുള്ള ഒരു സുഹൃത്താണ് സിവിക്കിൻെറ വീരഗാഥകൾ ആദ്യമായി പങ്കുവെച്ചത്. കാതുകൂർപ്പിച്ചു എന്നതിനേക്കാൾ കണ്ണ് തുറിച്ചാണ് ഞാനതൊക്കെയും കേട്ടത്. അതിലൊന്ന് ഇങ്ങനെ: വയനാട്ടിലെവിടെയോ സിവിക്കിൻെറ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു നാടകം നടക്കുന്നു. സ്ഥലത്തെ ആജാനുബാഹുവായ ഒരു പോക്കിരി ബഹളംവെക്കുന്നു. നാടകം കലക്കാനുള്ള ഒരുക്കമാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ സിവിക് വേദിയിൽനിന്ന് താഴെയിറങ്ങുന്നു. വളരെ പതുക്കെ സ്നേഹത്തിൽ അയാളെ അനുനയിപ്പിച്ച് സ്റ്റേജിൻെറ പിറകിലേക്ക് കൊണ്ടുപോവുന്നു. പിന്നീട് കേട്ടത് അടിയുടെ ഒച്ചയാണ്. നാടകം നന്നായി നടന്നു. ഒരു വലിയ പോക്കിരിയെ ഒരു പാവം മനുഷ്യൻ അടിച്ചുവീഴ്ത്തിയത് എനിക്കിഷ്ടമായെങ്കിലും അടിക്കാരനായ സിവിക്കിനോട് എനിക്കത്ര അടുപ്പം തോന്നിയില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെയാണ് സിവിക് ഏതോ സാംസ്കാരിക പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കാൻ കോഴിക്കോട് സർവകലാശാലയിൽ വരുന്നത്. ഞാനന്ന് സർവകലാശാല ഹോസ്റ്റലിലാണ് താമസിക്കുന്നത്. രാത്രി ചായകുടിക്കാൻ പോകുന്ന വഴിക്കുവെച്ച് എൻെറ ചുമലിൽ തട്ടി കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന എൻെറ സഹപാഠിയും സുഹൃത്തും കവിയുമായ വയനാട്ടുകാരൻ റെജിയെ ചൂണ്ടി നിങ്ങൾക്ക് രണ്ടുപേർക്കുംകൂടി ക്രിസ്റ്റഫർ കോഡ്വെല്ലിൻെറ ഇല്യൂഷൻ ആൻഡ് റിയാലിറ്റി വിവർത്തനം ചെയ്തുകൂടേയെന്ന് സിവിക് ചോദിച്ചു. എനിക്കന്ന് കോഡ്വെല്ലിനെക്കുറിച്ച് കാര്യമായൊന്നും അറിയുമായിരുന്നില്ല. വിവർത്തനമൊന്നും നടക്കാൻ പോവുന്ന കാര്യമല്ലെന്നും അന്നേ എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, പറഞ്ഞുകേട്ട അടിക്കാരനായ സിവിക്കിനേക്കാൾ അന്ന് നേരിൽ കണ്ട സാംസ്കാരിക സൂക്ഷ്മതയുടെ സൗഹൃദം നൽകിയ സിവിക്കാണ് എനിക്കേറെ പഥ്യമായി തീർന്നത്. അന്ന് മുതലാണ് നാടകകൃത്തും കവിയും പ്രഭാഷകനും പ്രക്ഷോഭകാരിയുമായ സിവിക്കിനെ ശ്രദ്ധിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നത്. വിയോജിച്ചും വിസ്മയപ്പെട്ടും ഊർജപ്പെട്ടും ഇടഞ്ഞുമുള്ള സ്മരണകൾക്കിടയിൽ ആ പരിചയം സൗഹൃദമായി തീരുകയായിരുന്നു. നിരന്തര ബന്ധങ്ങളില്ലാത്ത എന്നാൽ, പരസ്പരമുള്ള കാഴ്ചകൾക്കും കേൾവിക്കുമപ്പുറത്ത് കേട്ടും കണ്ടുമുള്ള ഒരു സംവാദബന്ധത്തിൽ വേരാഴ്ത്തിയാണത് പിന്നെ വികസിച്ചത്. നിരവധി വേദികളിൽ ഒന്നിച്ചുള്ള പ്രഭാഷണങ്ങൾക്കും സാംസ്കാരിക സദസ്സുകളിൽ വെച്ചുള്ള ഒത്തുചേരലുകൾക്കുമിടയിൽവെച്ച് അതെന്നും നവീകരിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ, അതിനിടയിലും സിവിക് പതിവുപോലെ പെട്ടിത്തെറിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അസ്തിത്വവാദവും അരാജകവാദവും മാർക്സിസവും കാൽപനികതയും എതിരൻ മനോഭാവവും കൂടിക്കുഴഞ്ഞ ഒരു വ്യക്തിയെന്ന് സിവിക്കിനെ വിളിക്കാമെന്ന് തോന്നുന്നു. മാർക്സിസത്തിൽനിന്നും തീവ്ര മാർക്സിസ്റ്റാവുകയല്ല, അസ്തിത്വവാദത്തിൽനിന്ന് നക്സലിസത്തിലേക്ക് വളരുകയാണ് താനെന്ന് സിവിക്കും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. പലവിധ ആശയങ്ങൾ പലകാലത്ത് സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയ കാര്യ പരിപാടിക്കനുസൃതമായി സിവിക് അവതരിപ്പിക്കുമ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സർഗാത്മക സാഹിത്യസൃഷ്ടികൾ അകം പൊള്ളിയവൻെറ പരമാർഥങ്ങളായി പ്രത്യേക അജണ്ടകളൊന്നുമില്ലാതെ പുറത്തുവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പണ്ഡിതസുഹൃത്തുക്കളിൽനിന്ന് സിവിക്കിനെ വ്യത്യസ്തമാക്കിയ സർഗാത്മകതയുടെ വീര്യമാണ് എന്നെ ഏറെ ത്രസിപ്പിച്ചത്. ഒരർഥത്തിൽ സിവിക്കിൻെറ ഓരോ കവിതയും ഓരോരോ അവസ്ഥയുടെ ആവിഷ്കാരമായിരിക്കുമ്പോഴും മറ്റേതോ അപ്പുറം തേടൽ കൂടിയാണ്. ഇപ്പുറം ആവുമ്പോഴും ഏതോ അപ്പുറം എത്താനുള്ള തുഴച്ചിലാണ് സിവിക്കിന് കവിത. തൻേറതന്നെ രാഷ്ട്രീയത്തെ സിവിക് പൂരിപ്പിച്ചത് സ്വന്തം ഹൃദയസത്യത്തിൻെറ സാക്ഷ്യമായ കവിതകൊണ്ടാണ്. മയിൽപ്പീലി, ഹരിതം, കണ്ണുകളിലുമ്മ വെയ്ക്കരുത്, കുഞ്ഞാവ തുടങ്ങിയ പ്രണയകവിതകളും റിപ്പബ്ലിക്, ഗൃഹപ്രവേശം, പേരക്കുട്ടികൾ ചോദിക്കുന്നു, വെളിച്ചത്തെക്കുറിച്ചൊരു ഗീതം തുടങ്ങിയ രാഷ്ട്രീയ കവിതകളും പരസ്പരം വ്യത്യസ്തമായിരിക്കുമ്പോഴും വ്യവസ്ഥാവിരുദ്ധതയുടെ ഒരു വ്യാകരണം അവയെ ഐക്യപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രതിസന്ധികൾക്കുമുന്നിൽ പകക്കുമ്പോഴും പകച്ചുപോവാത്തവരുടെ ജീവിതമാണ് സിവിക്കിൻെറ കവിതയിൽ ജ്വലിക്കുന്നത്. അതിജീവനത്തിനും ആവിഷ്കാരത്തിനുമിടയിൽനിന്ന് സാരമില്ലെടോ ഇതു ജീവിതം എന്ന സാന്ത്വന-സമര-ഉൾവരിയാണെന്നെ ഉന്മത്തനാക്കുന്നത്. സിവിക്കിൻെറ അലക്കുയന്ത്രം മലയാളകവിതയിലെ സംഭ്രാന്തമായ ഒരു രൂപകമാണ്. ചേർന്നുനിൽക്കുന്നതിനിടയിൽ ചോർന്നുപോവുന്നതിലേക്കാണത് വളരുന്നത്. എത്ര വീഴുമ്പോഴും ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുന്നൊരു ഊർജമാണത് ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നത്. വ്യാജ ദേശീയതയെ അപനിർമിക്കുന്ന റിപ്പബ്ലിക്കും അബൂബക്കറിൻെറ ഉമ്മയും രാഷ്ട്രീയ സൂക്ഷ്മതയുടെ സൗന്ദര്യാനുഭവമാണ് പകരുന്നത്. സിവിക്കിൻെറ കവിത കണ്ടെത്തലുകളുടെ കരുത്താണ്. പുലിക്കോടന് എന്ന കവിത കവിതയേയല്ലെന്ന് തോന്നാവുന്ന അമർഷത്തിൻെറ മികച്ച കവിതയാവുന്നത് അതുകൊണ്ടാണ്. നായിൻെറ മോനേ എന്ന ആ കവിതയുടെ ആരംഭം സമാനതകളില്ലാത്തതാണ്. ആരെങ്കിലുമൊന്ന് എന്നെങ്കിലുമൊരിക്കൽ മർദകഭീകരരെ അങ്ങനെയൊന്ന് വിളിക്കുകകൂടി ചെയ്തില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അനാഥമായിപ്പോവുമായിരുന്ന മലയാളിയുടെ ആത്മാഭിമാനമാണ് സിവിക് ആ ഒരൊറ്റ പ്രയോഗംവഴി സംരക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്. നായിൻെറ മോനേ/ എന്നൊരു കവിത/ ആരംഭിക്കരുതെന്നറിയാം സാർ/ നാരായണ നാരായണ എന്നുതന്നെയാണ്/ കവിത തുടങ്ങേണ്ടത് എന്ന പുലിക്കോടന് എന്ന ആ കവിതയുടെ തുടക്കം, സർവ ഔപചാരിക അനുസ്മരണങ്ങളുടെയും മൃതദേഹത്തിൽ സമർപ്പിച്ച രോഷത്തിൻെറ റീത്താണ്. ഇത് കവിതയാവുമോ എന്ന് ചോദിക്കുന്നവരോട് വീണവരെ ചവിട്ടിയ മർദകർക്ക് ഇതിലേറെ അർഹമായ ഒരു സ്മാരകം വേറെയേതുണ്ടെന്ന് ചോദിക്കാതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. വലുതാര്, മകനോ/ രാജ്യമോ എന്ന് പരീക്ഷിക്കല്ലേ/ പടച്ച തമ്പുരാനേ... എന്ന അബൂബക്കറിൻെറ ഉമ്മ എന്ന കവിത അനുഭവിപ്പിക്കുന്ന വിങ്ങിപ്പൊട്ടലിനുമുന്നിൽ ഏത് വ്യാജദേശീയതക്ക് നിവർന്നു നിൽക്കാനാവും?

●

കഥ

തിരിച്ചുവരവ്

സുരേഷ് വാസുദേവ്

കൈയിലൊരു മുഷിഞ്ഞ കവറുമായി വിജനമായ ആ കവലയിൽ അയാൾ ബസിറങ്ങി ... മങ്ങിയ അന്തിവെയിൽച്ചീളുകൾ അങ്ങിങ്ങ് ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. ഒരു ചെറിയ കാപ്പിക്കടയും ഒന്നു രണ്ട് പലചരക്ക് കടയും ഒരു ബേക്കറിയും അല്ലാതെ അവിടെയൊന്നുമില്ല... പലചരക്കുകടയുടെ വരാന്തയിലെ ഒരു ബെഞ്ചിൽ രണ്ടുമൂന്ന് പേർ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. കക്ഷത്തിലടക്കിപ്പിടിച്ച പൊതിയോടെ കറുത്ത് മെല്ലിച്ച് നടുവളഞ്ഞ അയാൾ ഒരു നാരങ്ങാവെള്ളത്തിനായി കാത്തുനിന്നു. ബെഞ്ചിൽ ചടഞ്ഞിരുന്നവർ അയാളെ ജിജ്ഞാസയോടെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പകുതിയിലധികം നരച്ച മീശരോമങ്ങൾ മേൽച്ചുണ്ടിൽനിന്നൂർന്ന് കടവായിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. തുറന്നുകിടന്ന ഷർട്ടിനിടയിൽ കൂടി കുഴിഞ്ഞ നെഞ്ചിൽനിന്ന് കറുത്ത ചരടിൽ കോർത്തൊരു ചെമ്പുനാണയം പുറത്തേക്ക് തലനീട്ടി കിടക്കുന്നു. കറുത്ത് കരുവാളിച്ച കവിളിൽ നിറയെ കുറ്റി രോമങ്ങൾ...അയഞ്ഞുവീണ ഷർട്ടിൻകൈ മുകളിലേക്ക് തെരുത്തു കയറ്റി അയാൾ നെഞ്ചൂതി നെടുവീർപ്പുതിർത്തു...

എവിടുന്നാ...

ഐസിട്ട് പതപ്പിച്ച ഗ്ലാസ് കൈയിൽ കൊടുക്കും നേരം കടക്കാരൻ ചെറുചിരിയോടെ. കേൾക്കാത്ത ഭാവത്തിൽ ഊർന്നുപോയ ഉടുമുണ്ട് മടക്കിക്കുത്തി അയാൾ ടാറിട്ട ഇടവഴിയിലേക്കിറങ്ങി. കരിങ്കൽച്ചീളുകളടർന്ന് കുണ്ടും കുഴിയുമായ ഇടവഴിയിൽനിന്ന് പകൽവെളിച്ചം തിരിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. എതിരെ വരുന്നവർ അയാളെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ട്. അയാൾ കാലുകൾ നീട്ടിവലിച്ച് നടന്നു. ചുണ്ടിലെരിയുന്ന കനലിൽനിന്ന് നരച്ച പുക ഒപ്പം കൂട്ടം തെറ്റാതെ നടന്നു.

ടാറിട്ട വഴി അവസാനിക്കുന്നിടത്ത് തരിശായ പാടം തുടങ്ങുന്നു. അങ്ങിങ്ങ് പുല്ല് കരിഞ്ഞ മൺകൂനകൾക്കിടയിൽ ഓല കരിഞ്ഞ തെങ്ങിൻതൈകൾ. ഈ വരണ്ട പാടം കടന്നുവേണം ഇനി അക്കരെയെത്താൻ... അക്കരെ തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്ന തെങ്ങിൻകൂട്ടങ്ങൾ. തെങ്ങിൻ തലപ്പുകൾക്ക് താഴെ മരങ്ങളും വീടുകളും തിരിച്ചറിയാതെ കട്ടപിടിച്ച് കിടക്കുന്നു.

സന്ധ്യ തൂവിയ മങ്ങിയ ഇരുട്ടിൽ കണ്ണുകൾ മിന്നിത്തിളങ്ങി. നടത്തം ചെന്നവസാനിച്ചത് ഇരുട്ടിൽ മുങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഒരു പഴയ ടെറസ് വീടിൻെറ മുന്നിൽ. പട്ടികകൾ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഗേറ്റ് മുറ്റത്തേക്ക് വീണ് കിടക്കുന്നു. അയാൾ തീപ്പെട്ടിയുരച്ച് ഒരു സിഗരറ്റിന് കൂടി തീ കൊളുത്തി മുറ്റത്തേക്ക് കടക്കാൻ ശ്രമിച്ചു...

ആരാത്...? എന്താ ഈ അന്തീല്...?

ചിത്രീകരണം: അമീർ ഫൈസർ

പൊളിഞ്ഞ വേലിക്കഴയിൽനിന്ന് ഒട്ടിയ വയറും കൂനുമായി ഒരു വൃദ്ധ നെറ്റിയിൽ കൈ മറച്ച് വേച്ചുവേച്ച് ഇരുട്ടിൻെറ മറപറ്റി നിന്നു...

ആബിദ ഇവിടില്ല്യ...?

കുറെ നാളായി അവളും മക്കളും ഇബടന്ന് പോയിട്ട്...

എവിടേക്ക്...?

അയാളിൽനിന്ന് പുകനിറഞ്ഞ ഒരു കനത്ത ശബ്ദം പുറത്തുചാടി.. നെഞ്ചിലൊരു നിലവിളി അമർന്ന് ഞെരുങ്ങി...

നിങ്ങളെവിട്ന്നാ...? വൃദ്ധയുടെ കണ്ണുകൾ ഇരുട്ടിലൂടെ ഊളിയിട്ടു.

ഇവിടുള്ള ആളല്ലേ... അവൾടെ കെട്ടിയോൻ കുത്തും കൊലയുമൊക്കെയായി ജയിലിലായിട്ട് കൊല്ലം കൊറെയായില്ലേ...

വീടും വീട്ടാരെയും കളഞ്ഞ് പോന്നോളല്ലേ അവള്... ഇപ്പം കെട്ടിയോനുംല്യാ വീട്ടാരുംല്യാ... വാടക കൊടുക്കാണ്ടായാൽ ചാക്കാപ്ല സമ്മതിക്ക്യോ...

ഒരീസം നോക്കിയപ്പം വീട് പൂട്ടിരിക്കണ്...

അവളെം പിള്ളേരെം കാണാല്ല്യ.. ഇപ്പം എവിടാന്നാർക്കും ഒരു നിശ്ചയില്ല്യ...

ഇങ്ങളാരാ... ? ജയിലേള്ള ദിവാരൻെറ കൂട്ടാരനാ...? ചിലര് ആള് മരിച്ചൂന്നും പറയുണ്ട്... കണ്ണ് തീരെ പിടിക്കണില്ല്യ .. ഇരുട്ടില് ആളെ അങ്ങട് തിരിയണില്ല...

അതിരിട്ട പാഴ്ച്ചെടികൾക്കപ്പുറത്തുനിന്ന് വൃദ്ധയുടെ വിറച്ച ശബ്ദം ചെറുനിലാവിൽ അനക്കമറ്റ് നിൽക്കുന്ന അയാളിലേക്ക് ഇടിച്ചുകയറി.

കുറെ നാള് അവൻെറ പാർട്ടിക്കാർടെയും അവൾടെ പള്ളിക്കാർടേയും പിന്നാലെ നടന്നിരുന്നു...പിന്നെ... പിന്നെ...അതും നിർത്തി... അന്നംപോലും കഴിക്കാനില്ലാത്തോടത്ത് എന്ത് കേസ്?

ചുമച്ചും കിതച്ചും മൂക്കുപിഴിഞ്ഞും പിറുപിറുത്തുകൊണ്ട് വൃദ്ധ മുറ്റത്ത് കിടന്നിരുന്ന വിറകുകൾ വാരിക്കൂട്ടാൻ തുടങ്ങി.

കേൾക്കാൻ കാത്തുനിൽക്കാതെ ഇരുട്ടിൽ തെളിഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ ആയാൾ ധിറുതിപ്പെട്ട് തിരിച്ചുനടന്നു. നിലാവ് നനച്ചിട്ട പാടവരമ്പിൽ കൂടി കറുത്ത നിഴലുകൾ നടന്നടുക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അയാൾ വിറക്കുന്ന കൈകളോടെ കവറിനടിയിൽ പൂഴ്ത്തിവെച്ചിരുന്ന ആ ലോഹം പുറത്തെടുത്തു. മങ്ങിയ നിലാവിൽ അതിൻെറ കൂർത്ത വായ്ത്തലപ്പിൽ ഒരു നക്ഷത്രം മിന്നിത്തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു...

●

കവിത

പരിസ്ഥിതി ദിനത്തിൽ

കെ.എം. റഷീദ്

ആരാണ് നിലവിളിക്കുന്നത്?
ആരാണ് കയർക്കുന്നത്?
ആരാണ് ഉള്ളംപിടഞ്ഞ്
പ്രതിഷേധിക്കുന്നത്?
ആരാണ് ചോരയിൽ
കുതിരുന്നത്?
ആരുമാകാം
ഞാനല്ല.
ഞാൻ വെൺമെത്ത
വിട്ടെണീക്കില്ല
ഓഫിസ് വിട്ടു പോകില്ല
ഉടുപ്പുലക്കില്ല
കരയില്ല
വിയർക്കില്ല
എങ്കിലും,
കാതങ്ങൾ കടന്നുവരുന്ന
ഈ ഇളംകാറ്റെനിക്ക്
വേണം.
ഭക്ഷിക്കാൻ വിഷമില്ലാത്ത
അരിയും
കുടിക്കാൻ മാധുര്യമൂറും
ജലവും
രോഗത്തിന് മരുന്നും
വിശപ്പിന് കായ്കനികളും
ഒന്നും ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിയതല്ലല്ലോ
സുഖം പകരും ഉടയാടയും
കാണാൻ നല്ല പുഴയും
പോകാൻ സുന്ദരദേശങ്ങളും
മഞ്ഞും ചെറുമഴയും
അലോസരമില്ലാത്ത
വഴികളും
വേണം.
എന്നിട്ടും നിങ്ങളെന്നെ
മനുഷ്യനെന്നല്ലേ വിളിക്കുന്നത്?

പുസ്തകം

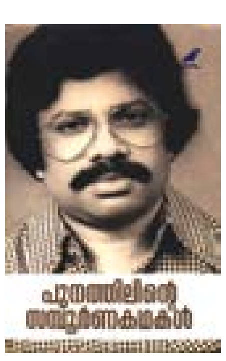

പുനത്തിലിൻെറ സമ്പൂർണ കഥകൾ
പുനത്തിൽ കുഞ്ഞബ്ദുള്ള
പേജ്: 1112, വില: 900.00
മാതൃഭൂമി ബുക്സ്

ബാലപംക്തിയിൽ എഴുതിയ ആദ്യ കഥ മുതൽ ആറ് പതിറ്റാണ്ടായി പുനത്തിൽ എഴുതിയ മുഴുവൻ കഥകളും. മലയാള ചെറുകഥയിൽ സുവർണ കാലം സൃഷ്ടിച്ച എഴുത്തുകാരൻെറ കഥകളുടെ സമ്പൂർണ സമാഹാരം.

നിർഭയം (ആത്മകഥ)
ഡോ. സിബി മാത്യൂസ്
പേജ്: 328, വില: 310.00
ഗ്രീൻ ബുക്സ്, തൃശൂർ

മുൻ ഡി.ജി.പി സിബി മാത്യൂസിൻെറ അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ. കേരള ജീവിതത്തെ ഇളക്കിമറിച്ച പ്രമാദമായ കേസുകൾ കൈകാര്യംചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻെറ തുറന്നെഴുത്തുകൾ. ചുരുങ്ങിയ ദിനങ്ങൾകൊണ്ട് മൂന്നാം പതിപ്പ് ഇറങ്ങിയ പുസ്തകം.

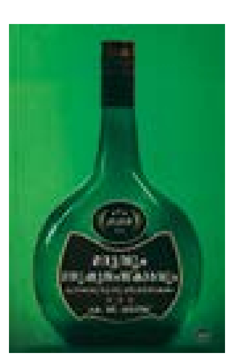

മദ്യവും മനുഷ്യ സംസ്കാരവും (പഠനം)
കെ.സി. വർഗീസ്
പേജ്: 184, വില: 180.00
ഡി.സി ബുക്സ്

മദ്യ ഉപഭോഗത്തിൻെറ പരിണതികൾ സൂക്ഷ്മമായി അന്വേഷിക്കുകയാണ് ഈ പുസ്തകം. കുടിയെക്കുറിച്ച ചരിത്രാന്വേഷണം എന്ന നിലക്ക് പരിഗണിക്കാവുന്ന പഠനം കൂടിയാണിത്.

ജി.എൽ.പി ഉസ്കൂൾ കീക്കാംങ്കോട്ട് (കഥകൾ)
പി.വി. ഷാജികുമാർ
പേജ്: 80, വില: 75.00
ചിന്ത പബ്ലിക്കേഷൻസ്

ജീവിതത്തിൽനിന്ന് പുറന്തള്ളപ്പെട്ടുപോയ കുട്ടികളും മുതിർന്നവരുമാണ് ഷാജികുമാറിൻെറ ഏറ്റവും പുതിയ ഈ കഥാസമാഹാരത്തിൽ ജീവിക്കുന്നത്. സ്കൂൾ അനുഭവത്തിൻെറ വേദനയും കണ്ണീരും നിറഞ്ഞ ഓർമകൾ കൂടിയാണിത്.

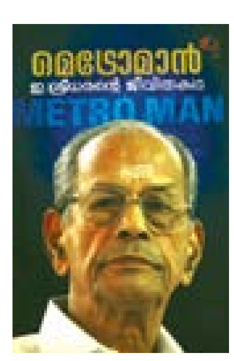

മെട്രോമാൻ, ഇ. ശ്രീധരൻെറ ജീവിതകഥ
ബാബു വർഗീസ്
പേജ്: 144, വില: 80.00
റെഡ് റോസ് പബ്ലിഷിങ് ഹൗസ്

മെട്രോ ട്രെയിൻ സർവിസ് കേരളത്തിലും യാഥാർഥ്യമാക്കിയ ഡോ. ഇ. ശ്രീധരൻെറ സംഭവ ബഹുലമായ ജീവിതകഥ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കർമജീവിതത്തിൻെറ സത്യസന്ധമായ ആലേഖനം.

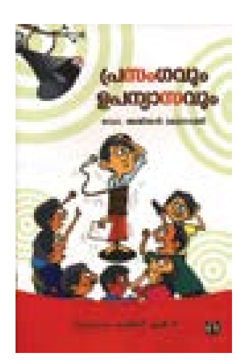

പ്രസംഗവും ഉപന്യാസവും
ഡോ. അജിതൻ മേനോത്ത്
പേജ്: 48, വില: 40.00
ബാലസാഹിത്യ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്

പ്രസംഗ, ഉപന്യാസ മത്സരങ്ങൾക്കും മറ്റും വിദ്യാർഥികളെ ഒരുക്കുന്ന പുസ്തകം. പ്രസംഗങ്ങൾക്കും ഉപന്യാസങ്ങൾക്കും ആവശ്യമായ വിവരവും മാതൃകയും രൂപരേഖയും നൽകാനുള്ള ശ്രമം.

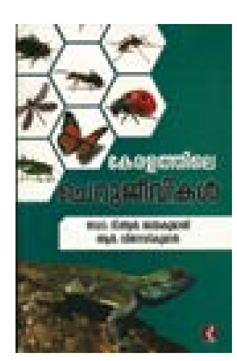

കേരളത്തിലെ ചെറുജീവികൾ
ഡോ. ടി.ആർ. ജയകുമാരി
ആർ. വിനോദ്കുമാർ
പേജ്: 192, വില: 180.00
ഡി.സി റഫറൻസ്

ജൈവവൈവിധ്യത്തിന് പേരുകേട്ട കേരളത്തിലെ ചെറുജീവികളെക്കുറിച്ച പഠനം. ശാസ്ത്ര സ്നേഹികൾക്കും വിദ്യാർഥികൾക്കും ഒരുപോലെ പ്രയോജനപ്പെടുന്ന റഫറൻസ്.

ജീവിതം സാക്ഷി
ടി.കെ. ഗംഗാധരൻ
പേജ്: 112, വില: 150.00
പുലിറ്റ്സർ ബുക്സ്

ലേഖകൻെറ അനുഭവങ്ങളുടെ സമാഹാരം. ഏതു ഭാഷക്കും ദേശത്തിനും പറയാൻ കഴിയുന്ന ജീവിതങ്ങൾ സക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന മികച്ച വായനാനുഭവം.

ഫോട്ടോഗ്രഫി

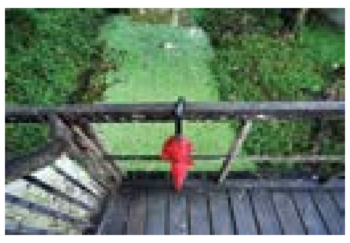
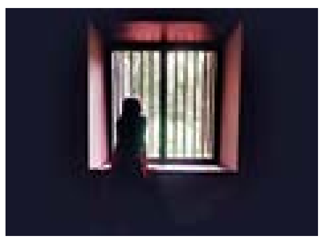

ഡോ. ലക്ഷ്മി ഉണ്ണിത്താൻ

മഴയോർമകളുടെ ആൽബങ്ങൾ

മഴയോർമകളെ കാമറയിൽ പകർത്തുകയാണ് ഡോ. ലക്ഷ്മി ഉണ്ണിത്താൻ എന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫർ

ലിസി. പി

ഡൽഹിയിലെ കെട്ടിടങ്ങൾക്കു മുകളിലൂടെ മഴ ചിതറിവീഴുമ്പോൾ മനസ്സ് തിരുവനന്തപുരം പുളിമൂട്ടിലെ വീട്ടിലേക്കും അവിടത്തെ പറമ്പിലേക്കും പറന്നുപോകും. ചേമ്പിലകളിൽ മഴവീഴുന്നതും തട്ടിത്തെറിക്കുന്നതും മുറ്റം നിറഞ്ഞൊഴുകുന്നതും ഓർമയിലേക്ക് ഓടിയെത്തും... ആ ഓർമകളെ നഷ്ടപ്പെടുത്താൻ വയ്യാത്തതുകൊണ്ടാണ് കഴിഞ്ഞ ഒമ്പതു വർഷമായി ഈ മഴയോർമകളെ ഡോ. ലക്ഷ്മി ഉണ്ണിത്താൻ കാമറകളിൽ പകർത്തുന്നത്.

2009ൽ വാലൻെറൻസ് ദിനത്തിൽ ഭർത്താവ് സമ്മാനമായി നൽകിയ കാനൻ കാമറയാണ് ജീവിതത്തിൻെറ ഫ്രെയിമുകളെ മാറ്റിവരച്ചത്. വലിയ ഫോട്ടോഗ്രാഫറായി പേരെടുക്കാനായിരുന്നില്ല. പകരം ജീവിതത്തിലെ കുഞ്ഞുകുഞ്ഞു നിമിഷങ്ങളെ ഒപ്പിയെടുക്കാൻ മാത്രമാണ് ലക്ഷ്മി ശ്രമിച്ചത്. നല്ല ആംഗിളുകൾ തേടി കാടും മലയും അലയാതെ മക്കളും ഭർത്താവും വീടും നാടും ചായയും കാൽപാദങ്ങളും ചെമ്പരത്തിയും ശംഖുപുഷ്പവും കാട്ടുചേമ്പിലയും മഞ്ചാടിയും കുന്നിക്കുരുവുമെല്ലാം ഫ്രെയിമുകളാക്കിയതും ഇതുകൊണ്ടാണ്.

മഴയെപ്പോലെ തന്നെ ലക്ഷ്മിയുടെ ചിത്രങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാണാൻ സാധിക്കുക ചായഗ്ലാസുകളും കാൽപാദങ്ങളുമാണ്. കാമറയെക്കാളും മനസ്സിൻെറ കണ്ണാടി തുറക്കുമ്പോഴാണ് ഒരു ചിത്രം നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. അവിടെ കാമറയുടെ സാങ്കേതികവിദ്യക്ക് പരിമിതിയുണ്ട്. അച്ഛൻ ഫോട്ടോയെടുത്ത് കൃത്യമായി ആൽബമാക്കി വെക്കാറുണ്ടായിരുന്നു എന്നല്ലാതെ ഫോട്ടോഗ്രഫിയിൽ പാരമ്പര്യവും അവകാശപ്പെടാനില്ല.

ഫോട്ടോഗ്രഫി പഠിച്ചിട്ടില്ല. യൂട്യൂബോ മറ്റോ ഉപയോഗിച്ച് പഠിക്കാനും ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഒരുപാട് മഹത്തരമാണ് ഈ പടങ്ങളെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നുമില്ല.

കല്യാണം കഴിഞ്ഞാണ് ഡൽഹിയിൽ എത്തുന്നത്. വെറുതെയിരിക്കേണ്ട എന്നുകരുതിയാണ് ഭർത്താവ് കാമറ നൽകിയത്. ഒരു ബ്ലോഗ് തുടങ്ങുക, എഴുതുക, അതിനുവേണ്ട ഫോട്ടോകൾ എടുക്കുക എന്നതു മാത്രമായിരുന്നു ലക്ഷ്യം. പിന്നപ്പിന്നെ എഴുത്തിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ഫോട്ടോയിലായി ശ്രദ്ധമുഴുവനും.

ചിത്രങ്ങളിൽ ഇരുട്ടിനാണ് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം. എന്നാൽ, ദൂരേക്കു നോക്കിയാൽ വെളിച്ചത്തിൻെറ വരവ് കാണാൻ സാധിക്കും. എത്രയൊക്കെ ഇരുട്ടുനിറഞ്ഞാലും ദൂരെനിന്ന് വരുന്ന പ്രകാശം പോലെയാകണം ജീവിതം എന്ന് ചിത്രങ്ങളിലൂടെ ലോകത്തോട് പറയാൻകൂടി ശ്രമിക്കുകയാണ് ഓരോ ചിത്രവും.

ഓരോ മഴ കാണുമ്പോഴും കായംകുളത്തെ അച്ഛൻെറ വീട്ടിലെ ചേമ്പിലകൾ ഓർമവരുന്നതും ഇതുകൊണ്ടാവാം. പഴമയെയും മഴയെയും സ്നേഹിക്കാനും ഇഷ്ടപ്പെടാനും ഇതും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. ഗൃഹാതുരതയിൽ ഒറ്റക്ക് മുങ്ങിനിവരുന്നതിന് പകരം മക്കളെയും ഇവയെല്ലാം കാണിക്കാനും പഠിപ്പിക്കാനും ശ്രമിക്കാറുണ്ട്. മഴക്കാലത്താണ് മിക്കവർഷങ്ങളിലും നാട്ടിൽ വരുന്നത്. നാട്ടിൽ വന്നാൽ പഴയ മനകളും വീടുകളും കാഴ്ചകളും കാണാൻ മക്കളെയും കൊണ്ടുപോകും.

ഓർമയിലേക്ക് ഈ മഴക്കാലവും

ഒമ്പതു വർഷം എടുത്തുകൂട്ടിയ ചിത്രങ്ങൾക്കൊന്നും ഒരു കണക്കുമില്ല. ഈ ചിത്രങ്ങൾ എന്തുചെയ്യുമെന്ന് പലരും ചോദിച്ചു. അന്നൊന്നും തോന്നിയില്ല. അതിനിടക്കാണ് ഫേസ്ബുക്കിലൂടെ പരിചയപ്പെട്ട ഷാനവാസ് എന്ന സുഹൃത്ത് ഒരു പ്രദർശനം നടത്തിക്കൂടേ എന്ന് ചോദിക്കുന്നത്. അതും രണ്ടുവർഷം മുമ്പ്. ആദ്യമൊന്നും അതിൽ ശ്രദ്ധിച്ചില്ലെങ്കിലും പിന്നീട് തീരുമാനിക്കുകയായിരുന്നു. ചിത്രങ്ങളിൽനിന്ന് ആവശ്യമുള്ള തെരഞ്ഞെടുക്കലായിരുന്നു ഏറ്റവും പ്രയാസം. 'റിഫ്ലക്ഷൻ' എന്ന തലക്കെട്ടിലേക്ക് 78 ചിത്രങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്തു. ജൂൺ 23 മുതൽ 30 വരെ ആയിരുന്നു എറണാകുളം ദർബാർ ഹാളിൽ പ്രദർശനം നടത്തിയത്. കോളജ് ഓഫ് അഗ്രികൾച്ചർ പുണെയിൽനിന്ന് അഗ്രികൾചറിൽ ബിരുദവും കേരള അഗ്രികൾച്ചർ കോളജിൽനിന്ന് ബിരുദാനന്തര ബിരുദവും യൂനിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് അഗ്രികൾചറൽ സയൻസ് ബംഗളൂരുവിൽനിന്ന് ഡോക്ടറേറ്റും നേടിയുണ്ട്. ഭർത്താവ് അരവിന്ദ് ഡൽഹിയിൽ സോഫ്റ്റ്വെയർ എൻജിനീയറാണ്. ഗായത്രിയും ജയ്ദേവുമാണ് മക്കൾ. ●

യാത്ര

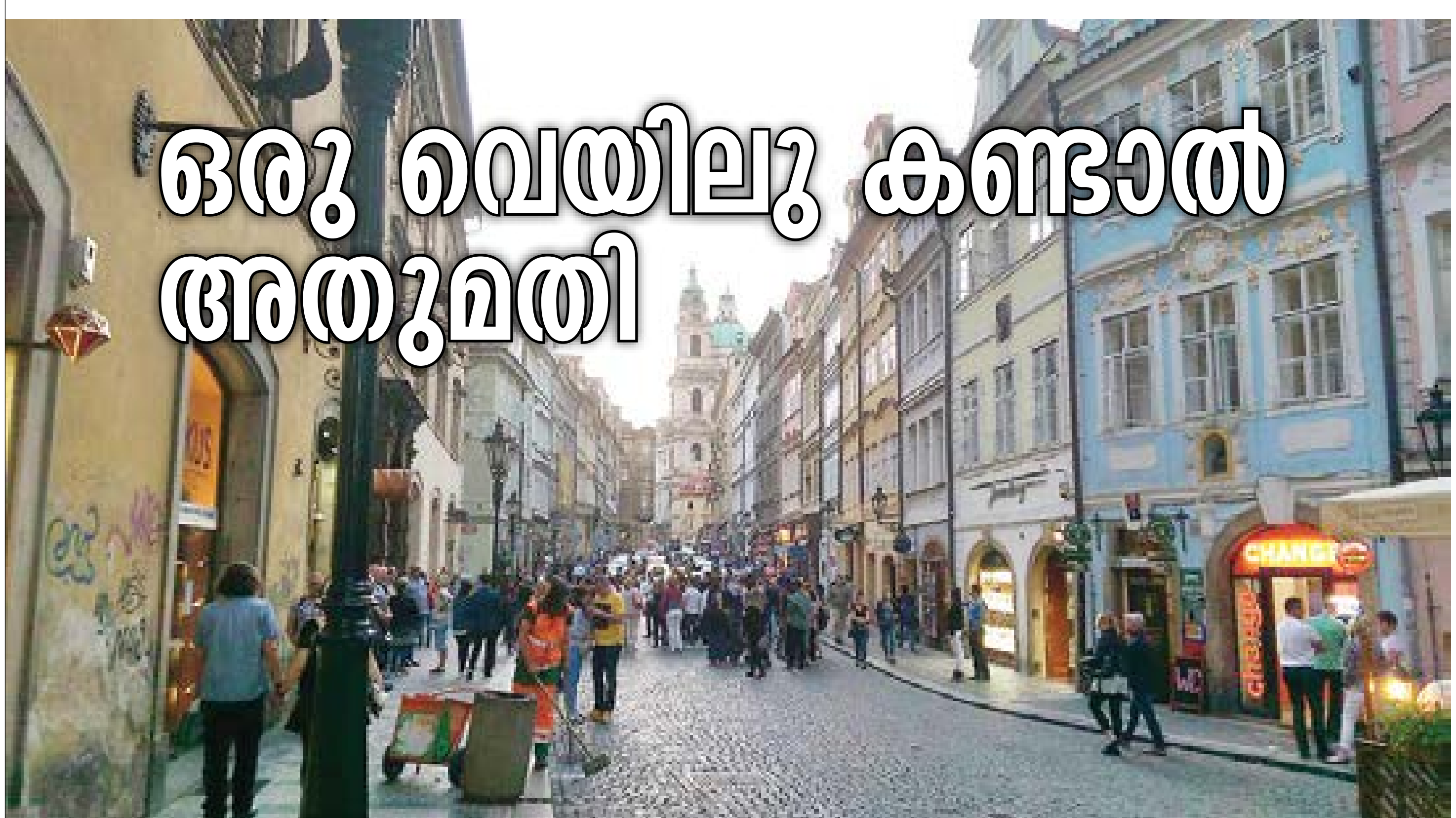

ഒരു വെയിലു കണ്ടാൽ അതുമതി

ആംസ്റ്റർഡാം നഗരക്കാഴ്ച

കുന്നും മലകളുമില്ലാത്ത പരന്നുകിടക്കുന്ന പച്ചപ്പുൽ പാടങ്ങളും വെള്ളക്കെട്ടുകളുമാണ് ഒറ്റവാക്കിൽ ഹോളണ്ട്

ഒ. ഉമറുൽ ഫാറൂഖ്

നീണ്ട പകലുകളും മഴ ഒഴിയാത്ത വേനലുമുള്ള മറ്റൊരു മേയ് മാസത്തിൽ അങ്ങനെ വീണ്ടും ഹോളണ്ടിലെത്തി. നെതർലൻഡ്സിലെ അന്താരാഷ്ട്ര മാധ്യമ പരിശീലന കേന്ദ്രമായ റേഡിയോ നെതർലൻഡ്സ് ട്രെയിനിങ് സെൻറർ (ആർ.എൻ.ടി.സി.) നൽകുന്ന മൂന്നാഴ്ചത്തെ കോഴ്സിൽ പങ്കെടുക്കാനായിരുന്നു ഈ രണ്ടാമൂഴം. ദോഹ അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളത്തിൽനിന്ന് ഏഴ് മണിക്കൂർ പിന്നിട്ട് ആംസ്റ്റർഡാമിലെ സ്കിപളിൽ ഇറങ്ങുമ്പോൾ ആളും അനക്കവും കുറവ്. താഴ്ന്ന താപമാപിനിപോലെ വിമാനത്താവളവും തണുത്തുറങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. വലിയ തിരക്കും ആരവങ്ങളുമില്ല. കെ.എൽ.എം, യൂറോ വിങ്സ് വിമാനങ്ങൾ അവിടവിടെയായി നിർത്തിയിട്ടിട്ടുണ്ട്. നേരം രാത്രി ഒമ്പത് കഴിഞ്ഞിട്ടും പുറത്ത് പരാപരാ വെളിച്ചം.

എമിഗ്രേഷൻ നടപടി പൂർത്തിയാക്കി പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ താമസം ഏർപ്പാടാക്കിയിരുന്ന ഹോട്ടലിൻെറ ബോർഡുമായി ടാക്സി ഡ്രൈവർ മീറ്റിങ്പോയൻറിൽ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കോട്ടും ടൈയുമിട്ട ടാക്സി ഡ്രൈവർ. ടാക്സി കാറാകട്ടെ മേഴ്സിഡസ് ബെൻസ്. ടാക്സി കാറുകളിലേറെയും ആഡംബര കാറുകളായ ഔഡിയോ മേഴ്സിഡസ് ബെൻസോ ആണ്. ജീവിത നിലവാരത്തിലെ ഉയർച്ചകൊണ്ടല്ല, വില കൂടിയ കാർ വാങ്ങുന്നതിന് ടാക്സി ഡ്രൈവർമാർക്ക് പ്രത്യേക ആനുകൂല്യം സർക്കാർ നൽകുന്നുണ്ടെന്ന് ഡ്രൈവർ പറഞ്ഞു.

സ്വന്തം നിലക്കാണെങ്കിൽ ട്രെയിൻ യാത്രയാവും ഉചിതം. ഇവിടത്തെ പൊതുഗതാഗത സംവിധാനം അനുകരണീയമാണ്. ഒരേ ടിക്കറ്റിൽ ട്രെയിനിലും ബസിലും ട്രാമിലും കയറാം. ടിക്കറ്റ് ചെക്കിൻ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമാണ് ആക്ടിവ് ആകുന്നത്. എന്നുവെച്ചാൽ, രാവിലെ ടിക്കറ്റെടുത്താൽ ആ ദിവസം എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും യാത്ര ചെയ്താൽ മതി. വിമാനത്താവളത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഏതു ദിശയിലേക്കും ട്രെയിനുണ്ട്. മറ്റു യൂറോപ്യൻ നാടുകളിലേക്കുള്ള ട്രെയിൻ ടിക്കറ്റു വരെ ലഭ്യം. എയർപോർട്ടിൽനിന്ന് എസ്കലേറ്റർ വഴി താഴെ ഇറങ്ങിയാൽ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനായി. യൂറോ നാണയമുണ്ടെങ്കിൽ മെഷീനിൽനിന്ന് സ്വയം ടിക്കറ്റെടുക്കാം. ഇല്ലെങ്കിൽ ടിക്കറ്റ് നേരിട്ട് വാങ്ങുകയുമാവാം. ക്രെഡിറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ ഡെബിറ്റ് കാർഡ് ഉപയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ പാസ്പോർട്ട് വേണമെന്ന് മാത്രം. സർവിസ് ചാർജും നൽകണം. രാജ്യത്തിൻെറ എല്ലാ മേഖലകളെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ് റെയിൽ ശൃംഖല. എന്നാൽ, ചെലവ് കൂടി നോക്കുന്നവർക്ക് ബസ് യാത്രയാവും നല്ലത്. രാജ്യാന്തര ട്രെയിനുകളിലെ ടിക്കറ്റ് നിരക്ക് വിമാനത്തേക്കാൾ കൂടുമെന്നോർക്കണം.

കുന്നും മലകളുമില്ലാത്ത പരന്നുകിടക്കുന്ന പച്ചപ്പുൽ പാടങ്ങളും വെള്ളക്കെട്ടുകളുമാണ് ഒറ്റവാക്കിൽ ഹോളണ്ട്. വീസ്പ്, ഗെയ്തൂൺ ഗ്രാമങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ ഈ പച്ചപ്പിൻെറയും ജലാശയങ്ങളുടെയും കുളിർമ നേരിട്ട് അനുഭവിക്കാനാവും. വിശാലമായ പാടത്ത് മേഞ്ഞുനടക്കുന്ന കൊഴുത്തുതടിച്ച പശുക്കളും കുതിരകളും പോസ്റ്റ് കാർഡ് ചിത്രങ്ങളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. പാടങ്ങളോട് ചേർന്ന കരയിൽ തീപ്പെട്ടി ക്കൂട് പോലുള്ള ചെറിയ വീടുകൾ. എല്ലാം ഒരേപോലുള്ള വീടുകൾ. ഇതിനിടയിലൂടെ തോടുകളും ചെറിയ വഞ്ചികളും.

ആളനക്കമില്ലാത്ത നിരത്തുകളും തെരുവുകളുമാണ് എങ്ങും. വേനലിൻെറ തുടക്കത്തിൽ ഒരു നാൾ താപനില 30 കടന്നപ്പോഴാണ് ഈ നാട്ടിൽ ഇത്രയും ജനങ്ങളുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലായത്. വീടുകളുടേയും ഫ്ലാറ്റുകളുടേയും കോലായയിലിറങ്ങി അവർ വേനൽ ആഘോഷിക്കുകയായിരുന്നു. വേനൽച്ചൂട് അനുഭവിക്കാൻ കാത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ. ഏപ്രിൽ അവസാനത്തിലൊരിക്കൽ പ്രാഗിൽനിന്ന് നെതർലൻഡ്സിലേക്ക് മടങ്ങുമ്പോൾ വിമാനത്തിൽനിന്നുള്ള അറിയിപ്പ് കേട്ട് യാത്രക്കാർ ഒന്നടങ്കം ചിരിച്ചത് ഓർത്തുപോവുകയാണ്. പുറത്ത് താപനില 34 ആണെന്ന അറിയിപ്പായിരുന്നു അത്. കാറ്റിൻെറ അകമ്പടിയോടെ വരുന്ന ശൈത്യത്തിൽ ആരും ആഗ്രഹിച്ചുപോവുന്നതാണത്.

ആംസ്റ്റർഡാം, ഹേഗ്, യൂത്രെഖ് തുടങ്ങിയ വൻ നഗരങ്ങളിലൊഴിച്ച് മറ്റു നഗര വീഥികളെല്ലാം ഏറക്കുറെ വിജനമായിരിക്കും. ട്രെയിനുകളിലും ബസിലും ഈ നിശ്ശബ്ദത കാണാം. ഉള്ളവർതന്നെ നിശ്ശബ്ദമായി വായിക്കുകയോ മൊബൈൽ ഫോണിൽ ഊളിയിട്ടിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടാവാം, നമ്മുടെ നാട്ടിലെ ഹർത്താലിൻെറ പ്രതീതിയാണ് ഗ്രാമീണ നിരത്തുകളിൽ. പ്രത്യേക ദിവസങ്ങളൊഴിച്ച് മറ്റു അവസരങ്ങളിലെല്ലാം ഇതുതന്നെ സ്ഥിതി. വഴി ചോദിക്കണമെങ്കിൽ പോലും ഒരാളെ പുറത്തുകാണില്ല. സ്മാർട്ട് ഫോണും ഗൂഗ്ൾ മാപ്പും തന്നെ സഞ്ചാരികൾക്ക് ശരണം. ഭാഗ്യം കൊണ്ട് ആരെയെങ്കിലും കണ്ട് വഴി ചോദിച്ചാൽ സമയമെടുത്ത് വിശദീകരിച്ചുതരാൻ ഒരു മടിയുമില്ലെന്നത് വേറെ കാര്യം. ട്രാഫിക് സിഗ്നലിൽ നിർത്തിയ വണ്ടിക്കാരനോട് ഒരിക്കൽ വഴി ചോദിച്ചപ്പോൾ സിഗ്നലിൽ പച്ച തെളിഞ്ഞിട്ടും വാഹനമെടുക്കാതെ വഴി പറഞ്ഞുതന്നത് മറക്കാനാവാത്ത ഓർമയാണ്. അടുത്തതവണ പച്ച തെളിയുന്നതുവരെ അയാൾക്ക് കാത്തുനിൽക്കേണ്ടിവന്നു.

തങ്ങളുടേത് തുറന്ന സമൂഹമാണെന്ന് ഡച്ചുകാർ പറയും. ഒന്നും മറച്ചുവെക്കാനില്ല. മനുഷ്യൻെറ സ്വകാര്യത പോലും. ഗ്ലാസിട്ട ഡച്ച് വീടുകൾക്കും കെട്ടിടങ്ങൾക്കും ജനൽവിരി ഉണ്ടാവില്ല എന്നത് പിന്നീടാണ് ശ്രദ്ധിച്ചത്. ആംസ്റ്റർഡാമിലെ കുപ്രസിദ്ധമായ ചുവന്നതെരുവിനെയും സെക്സ് മ്യൂസിയത്തെയും അവർ ന്യായീകരിക്കുന്നത് വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻെറയും തുറന്ന സമീപനത്തിൻേറയും അളവുകോലിലാണ്.

താമസിക്കുന്ന ഹോട്ടലിൻെറ സ്മോക്കിങ് ലോഞ്ചിലിരുന്ന് മറ്റു പുകവലിക്കാർക്കൊപ്പം രണ്ട് ചെറുപ്പക്കാർ മയക്കുമരുന്ന് സിഗരറ്റിനകത്ത് നിറക്കുന്നത് അദ്ഭുതം ഉളവാക്കുന്നതായിരുന്നു. ആ മുറിയിലെ മറ്റു പുകവലിക്കാർ അതു ശ്രദ്ധിക്കുന്നേയില്ല. ഇന്ത്യക്കാരനായതുകൊണ്ട് അടുത്ത് ചെന്ന് കാര്യം അന്വേഷിച്ചു. നാം അങ്ങനെയാണല്ലോ. ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായി മയക്കുമരുന്ന് നേരിൽ കാണുന്നതിലെ കൗതുകംകൊണ്ടുമാവാം. അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ ഇരുവരും തുർക്കി വംശജരാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് ജോലിയൊന്നുമില്ല. മൂന്നു തലമുറകൾക്കപ്പുറം തുർക്കിയിൽനിന്ന് വന്ന മുസ്ലിം കുടുംബങ്ങളിലെ ഇളംമുറക്കാർ. തുർക്കി, മൊറോക്കോ വംശജരാണ് ഇവിടത്തെ മുസ്ലിം ന്യൂനപക്ഷം. വിരലിലെണ്ണാവുന്ന ഇവിടത്തെ പള്ളികൾ കൊണ്ടുനടക്കുന്നതും ഈ ന്യൂനപക്ഷമാണ്. പ്രധാനമായും സ്നാക് ബാറുകൾ നടത്തുകയാണ് ഇവരുടെ തൊഴിൽ. ഹലാൽ ചിക്കൻ എന്ന പേരിൽ ഇക്കൂട്ടർ നടത്തുന്ന കെബാബ് സെൻററുകളാണ് പന്നി മാംസം ഇല്ലാത്ത ഭക്ഷണം ആഗ്രഹിക്കുന്നവരുടെ ആശ്രയം. ഇവിടത്തെ പുകവലി നയം വളരെ വിചിത്രമാണ്. ഹോട്ടലുകൾക്കും കെട്ടിടങ്ങൾക്കും അകത്ത് പുകവലി പാടില്ല. പൊതു നിരത്തിൽ പുകവലിക്ക് ഒരു നിയന്ത്രണവുമില്ല താനും. പുകവലിയിലും സ്ത്രീ പുരുഷ സമത്വമുണ്ടെന്നതാണ് മറ്റൊരു കൗതുകം. പുരുഷൻമാരേക്കാൾ സ്ത്രീകളാണ് പുകവലിക്കുന്നതെന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ട്.

ഏഴു വർഷത്തിനു ശേഷം സൈക്കിളുകളുടെ സ്വന്തം നാട്ടിലെത്തുമ്പാൾ മാറ്റങ്ങളേറെയാണ്. സൈക്കിളുകൾക്ക് പകരം ഗിയർലെസ് സ്കൂട്ടറുകൾ രംഗം കൈയടക്കുന്നതായാണ് അനുഭവം. കേരളത്തിൻെറ അത്രയും വലുപ്പമുള്ള ഈ രാജ്യത്ത് ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേ അറ്റം വരെ സൈക്കിളിൽ സഞ്ചരിക്കാം. സൈക്കിൾ സവാരിക്കാർക്കായി പ്രത്യേകം പാതകളുമുണ്ട്. എന്നാൽ, ഈ പാതകളിൽ സ്കൂട്ടറുകൾ ഓടിത്തുടങ്ങിയതാണ് ഹോളണ്ടിലെ മാറുന്ന കാഴ്ച. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ ഇരുചക്ര വാഹന വിപണി ഗിയർലെസ് സ്കൂട്ടറുകൾ കൈയടക്കിയതുപോലെ സാവധാനം സൈക്കിളുകളുടെ ഈ സ്വന്തം നാടും മാറുകയാണോ എന്ന് തോന്നി. കേരളവുമായി താരതമ്യത്തിന് സ്വാഭാവികമായി ശ്രമിച്ചുനോക്കാറുണ്ട്. വലുപ്പത്തിൽ കേരളത്തിനൊപ്പം, എന്നാൽ, നമ്മുടെ പകുതി ജനസംഖ്യ. ഈ വ്യത്യാസമാണ് അടിസ്ഥാന അന്തരത്തിൻെറ കാരണം. എന്നാൽ, പൗരബോധത്തിലും സാമൂഹിക അവബോധത്തിലും നാം ബഹുദൂരം പിറകിലാണ്.

എല്ലാവരും നിയമം അനുസരിക്കുന്നവരാവുമ്പോൾ കുറ്റവാളികൾ ഇല്ലാതാവും. പരിമിതമായ തോതിൽ മയക്കുമരുന്ന് നിയമവിധേയമാക്കിയിട്ടും ഈ രാജ്യത്ത് കുറ്റവാളികൾ കുറയുന്നതിൻെറ കാരണം ഇതാണ്. കുറ്റവാളികൾ ഇല്ലാത്തതിൻെറ പേരിൽ ഹോളണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ ജയിലുകളിലൊന്നായ ഫീൻഹൂസനിലെ ജയിൽ (പ്രിസൺ മ്യൂസിയം) അടച്ചത് കഴിഞ്ഞ വർഷം വാർത്തയായിരുന്നു. ജയിലുകൾ അടക്കുന്നത് തൊഴിലില്ലായ്മ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനാൽ ബെൽജിയം, നോർവേ എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്ന് തടവുകാരെ കൊണ്ടുവന്ന് സെല്ലുകൾ നിറക്കുകയാണത്രെ. അന്താരാഷ്ട്ര നീതിന്യായ കോടതി ഇവിടെ സ്ഥാപിക്കാനുള്ള കാരണവും ഇതായിരിക്കാം.

ഹേഗിൽ വന്നപ്പോൾ സഹയാത്രികക്ക് ഡച്ച് പാർലമെൻറ് മന്ദിരം കാണാൻ ആഗ്രഹം. സെൻട്രൽ സ്റ്റേഷനിൽനിന്ന് 10 മിനിറ്റ് നടന്നാൽ പാർലമെൻറായി. ഗ്ലാസിട്ട പുത്തൻ കെട്ടിടത്തിൻെറ മുന്നിൽ രണ്ട് സുരക്ഷാ സൈനികർ മാത്രം. പാർലമെൻറ് കാണാൻ വന്നതാണെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ അകത്തുകയറാൻ അനുമതി ലഭിച്ചു.

എന്നാൽ, അന്നത്തെ പാർലമെൻറ് സമ്മേളനം അവസാനിച്ചതിനാൽ നാളെ വരാനായിരുന്നു അകത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥയുടെ നിർദേശം. പാർലമെൻറ് സമ്മേളനവും കാണാം, കെട്ടിടവും കാണാനാവുമെന്ന മറുപടി വളരെ തൃപ്തികരമായിരുന്നു. നമ്മുടെ പാർലമെൻറ് കാണാൻ ഒരിക്കലെങ്കിലും ഡൽഹിയിൽ പോയവർക്ക് സമീപനത്തിലേയും സുരക്ഷ കടമ്പകളുടേയും ഈ വ്യത്യാസം എളുപ്പം മനസ്സിലാവും. ആ നിലയിലെത്താൻ നാം ഏറെ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും. ●